

ΓΛΩΣΣΑΡΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΤΗΣ EFSA

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
acceptable daily intake	An estimate of the amount of a substance in food or drinking water that can be consumed over a lifetime without presenting an appreciable risk to health. It is usually expressed as milligrams of the substance per kilogram of body weight and applies to chemical substances such as food additives, pesticide residues and veterinary drugs.	Αποδεκτή ημερήσια πρόσληψη	Η εκτίμηση της ποσότητας μιας ουσίας στην τροφή ή το πόσιμο νερό που μπορεί να καταναλωθεί στη διάρκεια της ζωής χωρίς να παρουσιάζει υπολογίσιμο κίνδυνο για την υγεία. Συνήθως εκφράζεται σε χιλιοστόγραμμα (mg) της ουσίας ανά χιλιόγραμμο βάρους σώματος (kg) και εφαρμόζεται σε χημικές ουσίες, όπως τα πρόσθετα τροφίμων, τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων και κτηνιατρικών φαρμάκων.
active substance for pesticides	A substance that acts against harmful organisms, such as pests or diseases, which affect plants.	Δραστική ουσία φυτοφάρμακου	Μια ουσία που δρα εναντίον επιβλαβών οργανισμών που επηρεάζουν τα φυτά, όπως είναι τα παράσιτα και οι ασθένειες.
acute exposure	A one-off or very short term exposure to a substance, usually less than 24 hours.	Οξεία έκθεση	Η εφάπαξ ή πολύ βραχυχρόνια έκθεση σε μια ουσία, συνήθως διάρκειας λιγότερο από 24 ώρες.
adequate intake	A dietary recommendation used when there isn't enough data to calculate an average requirement. An adequate intake is the average nutrient level consumed daily by a typical healthy population that is assumed to be adequate for the population's needs.	Επαρκής πρόσληψη	Μία διατροφική σύσταση που χρησιμοποιείται όταν δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να υπολογιστεί μια μέση απαίτηση. Η επαρκής πρόσληψη είναι το μέσο επίπεδο του θρεπτικού συστατικού που καταναλώνεται καθημερινά από έναν τυπικό υγιή πληθυσμό και θεωρείται ότι είναι επαρκής για τις ανάγκες του πληθυσμού.
ADI	The acceptable daily intake (ADI) is an estimate of the amount of a substance in food or drinking water that can be consumed daily over a lifetime without presenting an appreciable risk to health. It is usually expressed as milligrams of the substance per kilogram of body weight and applies to chemical substances such as food additives, pesticide residues and veterinary drugs.	ADI	Η αποδεκτή ημερήσια πρόσληψη (ADI) είναι η εκτίμηση της ποσότητας μιας ουσίας στην τροφή ή το πόσιμο νερό που μπορεί να καταναλωθεί στη διάρκεια της ζωής χωρίς να παρουσιάζει υπολογίσιμο κίνδυνο για την υγεία. Συνήθως εκφράζεται σε χιλιοστόγραμμα (mg) της ουσίας ανά χιλιόγραμμο (kg) βάρους σώματος και εφαρμόζεται σε χημικές ουσίες, όπως τα πρόσθετα τροφίμων, τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων και κτηνιατρικών φαρμάκων.
ADME	An abbreviation for "absorption, distribution, metabolism and excretion", the four key processes which describe how drugs and chemicals get into the body, what happens to them while they are	ADME	Μία συντομογραφία για «απορρόφηση, κατανομή, μεταβολισμός και απέκκριση». Οι τέσσερις βασικές διαδικασίες που περιγράφουν πώς τα φάρμακα και οι χημικές ουσίες εισέρχονται στο σώμα, πώς μεταβάλλονται όσο παραμένουν σε

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	there, and how they are eliminated.		αυτό και πώς απομακρύνονται και πάλι.
adverse effect	A change in the health, growth, behaviour or development of an organism that impairs its ability to develop or survive.	Δυσμενής επίπτωση	Η μεταβολή που προκαλείται στην υγεία, στην ανάπτυξη, στη συμπεριφορά ή στην ανάπτυξη ενός οργανισμού που επηρεάζει δυσμενώς την επιβίωση ή ικανότητα ανάπτυξης.
adverse outcome pathway	A method of visualising a chain of events linked by causality that may lead to a harmful outcome for organisms or the environment.	Μονοπάτι δυσμενούς αποτελέσματος	Μέθοδος απεικόνισης μιας αλυσίδας γεγονότων που συνδέονται αιτιολογικά και μπορεί να έχουν επιβλαβή δράση σε οργανισμούς ή στο περιβάλλον.
AI	The adequate intake (AI) is a dietary recommendation used when there isn't enough data to calculate an Average Requirement. An AI is the average nutrient level consumed daily by a typical healthy population which is assumed to be adequate for the population's needs.	AI	Η επαρκής πρόσληψη (AI) είναι μία διατροφική σύσταση που χρησιμοποιείται όταν δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να υπολογιστεί μια μέση απαίτηση. Η επαρκής πρόσληψη είναι το μέσο επίπεδο του θρεπτικού συστατικού που καταναλώνεται καθημερινά από έναν τυπικό υγιή πληθυσμό και θεωρείται ότι είναι επαρκής για τις ανάγκες του πληθυσμού.
allergen	A normally harmless substance, such as an ingredient in a foodstuff, that causes an (immediate) allergic reaction in a susceptible person.	Αλλεργιογόνο	Μία φυσιολογικά αβλαβής ουσία, όπως ένα συστατικό τροφίμου, το οποίο προκαλεί μια (άμεση) αλλεργική αντίδραση σε ένα ευαίσθητο άτομο.
allergenicity	The ability to trigger an abnormal immune response that leads to an allergic reaction in a person.	Πρόκληση αλλεργικής αντίδρασης	Η ικανότητα ενεργοποίησης μίας παθολογικής ανοσολογικής απόκρισης η οποία οδηγεί στην εκδήλωση αλλεργικής αντίδρασης.
alternative method	A method which can be used in research to replace traditional animal testing with non-invasive methods or substitution. See also replacement, reduction and refinement (3Rs).	Εναλλακτική μέθοδος	Μία μέθοδος που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην έρευνα σε αντικατάσταση των παραδοσιακών δοκιμών σε ζώα με μη επεμβατικές μεθόδους ή μέσω της υποκατάστασης. Δείτε επίσης 3Rs (Αντικατάσταση, Μείωση και Βελτίωση).
amino acid	The constituent block that makes up proteins. Some can be produced by the human body whereas others can be obtained only through the diet.	Αμινοξύ	Ο δομικός λίθος των πρωτεϊνών. Μερικά από αυτά παράγονται από το ανθρώπινο σώμα, ενώ άλλα μπορούν να ληφθούν μόνο μέσω της διατροφής.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
animal cloning	A technique used to make an exact genetic copy of an animal.	Κλωνοποίηση ζώου	Μια τεχνική που χρησιμοποιείται για να κάνει ένα γενετικό αντίγραφο ενός ζώου.
animal model	A method involving animals or animal cells that tests how a substance or diet might cause ill-health in humans.	Ζωικό μοντέλο	Μια μέθοδος που αφορά στα ζώα ή ζωικά κύτταρα η οποία ελέγχει πώς μια ουσία ή διαίτα μπορεί να προκαλέσει προβλήματα υγείας στους ανθρώπους.
animal-based measure	Standardised ways of assessing animal welfare based on animal responses.	Μέτρο με βάση τα ζώα	Τυποποιημένη μέθοδος για την εκτίμηση της ευζωίας των ζώων με βάση τις αντιδράσεις τους.
antagonistic	Describes a substance that acts in opposition to another substance, thus cancelling out its effect; for example, a hormone that, when released in the body, prevents another hormone from working.	Ανταγωνιστική	Περιγράφει μια ουσία που δρα σε αντίθεση με μια άλλη ουσία, καταργώντας έτσι δράση της, για παράδειγμα μια ορμόνη που όταν απελευθερώνεται στο σώμα εμποδίζει μια άλλη ορμόνη να δράσει.
antimicrobial resistance	The ability of microbes to grow in the presence of substances specifically designed to kill them; for example, some human infections are now resistant to antibiotics, raising concerns about their widespread use.	Μικροβιακή αντοχή	Η ικανότητα των μικροβίων να αναπτυχθούν παρουσία ουσιών που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για να τα σκοτώσουν. Για παράδειγμα, ορισμένες ανθρώπινες λοιμώξεις είναι πλέον ανθεκτικές στα αντιβιοτικά, εγείροντας ανησυχίες για την ευρεία χρήση τους.
aquatic ecotoxicology	A field of science which studies the impact of toxic substances on water life (e.g. fish, crustaceans, aquatic plants and algae).	Υδάτινη οικολογία	Ένα πεδίο της επιστήμης που μελετά τις επιπτώσεις των τοξινών στην υδρόβια ζωή (π.χ. στα ψάρια, στα οστρακόδερμα, στα υδρόβια φυτά και φύκη).
AR	The average requirement (AR) is the level of a nutrient in the diet that meets the daily needs of half the people in a typical healthy population.	AR	Η μέση απαίτηση (AR) είναι το επίπεδο ενός θρεπτικού συστατικού στη διατροφή το οποίο ανταποκρίνεται στις ημερήσιες ανάγκες των μισών ατόμων ενός τυπικά υγιούς πληθυσμού.
average requirement	The level of a nutrient in the diet that meets the daily needs of half the people in a typical healthy population.	Μέση απαίτηση	Το επίπεδο ενός θρεπτικού συστατικού στη διατροφή το οποίο ανταποκρίνεται στις ημερήσιες ανάγκες των μισών ατόμων ενός τυπικά υγιούς πληθυσμού.
bee brood	A collective name for the offspring of bees from a single hatch.	Γόνοι μελισσών	Ένα συλλογικό όνομα για τους απογόνους των μελισσών από μία μόνο κυψέλη.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
benchmark dose	The minimum dose of a substance that produces a clear, low level health risk, usually in the range of a 1-10% change in a specific toxic effect such as cancer induction.	Δόση αναφοράς	Η ελάχιστη δόση μιας ουσίας που παράγει ένα σαφή, χαμηλού επιπέδου κίνδυνο για την υγεία, συνήθως μιας μεταβολής της τάξης του 1-10% σε ένα συγκεκριμένο τοξικό αποτέλεσμα όπως την πρόκληση καρκίνου.
bioassay	A standard way of measuring how a substance (e.g. a vitamin, hormone or fertiliser) has affected an organism or a tissue within that organism.	Βιοπροσδιορισμός	Ένας τυπικός τρόπος μέτρησης του τρόπου που μια ουσία (π.χ. βιταμίνη, ορμόνη ή λίπασμα) επηρεάζει έναν οργανισμό ή έναν ιστό του οργανισμού.
bioavailability	A term to describe how much of a substance gets into the blood through a variety of routes, including the diet. It may refer to vitamins, additives, pesticides or medicines.	Βιοδιαθεσιμότητα	Ένας όρος που περιγράφει σε ποιο βαθμό μια ουσία εισέρχεται στο αίμα διαμέσου διαφόρων οδών αφού έχει καταναλωθεί μέσω της διατροφής. Μπορεί να αναφέρεται σε βιταμίνες, πρόσθετα, φυτοπροστατευτικά ή φάρμακα.
biocide	A preparation of one or more active substances (see definition) designed to use chemicals or other means to kill or halt the actions of harmful organisms such as plant diseases or animal infections.	Βιοκτόνο	Ένα παρασκεύασμα από μία ή περισσότερες δραστικές ουσίες (δες ορισμό) σχεδιασμένες να χρησιμοποιούν χημικά ή άλλα μέσα για να σκοτώνουν ή να σταματούν τις ενέργειες επιβλαβών οργανισμών, όπως ασθένειες των φυτών ή μολύνσεις ζώων.
biodiversity	A term used to describe the variety of living organisms existing in a specific environment.	Βιοποικιλότητα	Ένας όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει την ποικιλία των ζωντανών οργανισμών που υπάρχουν σε ένα συγκεκριμένο περιβάλλον.
bioinformatics	An umbrella term for biological studies that use computer programming as part of their methodology. Bioinformatics combines computer science, statistics, mathematics and engineering to study and process biological data. See also Transcriptomics, Proteomics and Metabolomics.	Βιοπληροφορική	Ένας γενικός όρος για τις βιολογικές μελέτες που χρησιμοποιούν προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών ως μέρος της μεθοδολογίας τους. Η βιοπληροφορική συνδυάζει την επιστήμη των υπολογιστών, τη στατιστική, τα μαθηματικά και τη μηχανική για τη μελέτη και επεξεργασία βιολογικών δεδομένων. Δείτε επίσης μεταγραφομική, πρωτεομική και μεταβολομική.
biological relevance	An event or occurrence is defined as having biological relevance if its size or implications are likely to have consequences for human health.	Βιολογική σημασία	Ένα γεγονός ή συμβάν ορίζεται ως έχον βιολογική σημασία αν το μέγεθος ή οι επιπτώσεις του είναι πιθανόν να έχουν συνέπειες στην ανθρώπινη υγεία.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
biomarker	A characteristic that is objectively measured and can be viewed as an indicator of a normal biological process, a disease process, or a typical response to a drug or therapy; for example, blood pressure.	Βιοδείκτης	Ένα χαρακτηριστικό που έχει μετρηθεί και αντικειμενικά μπορεί να θεωρηθεί ως δείκτης μιας κανονικής βιολογικής διεργασίας, της πορείας μίας νόσου, ή μια τυπική ανταπόκριση σε ένα φάρμακο ή θεραπεία για παράδειγμα, η αρτηριακή πίεση.
BMD	The benchmark dose (BMD) is the minimum dose of a substance that produces a clear, low level health risk, usually in the range of a 1-10% change in a specific toxic effect such as cancer induction.	BMD	Η δόση αναφοράς (BMD) είναι η ελάχιστη δόση μιας ουσίας που παράγει ένα σαφή, χαμηλού επιπέδου κίνδυνο για την υγεία, συνήθως στην περιοχή μιας μεταβολής της τάξης του 1-10% σε ένα συγκεκριμένο τοξικό αποτέλεσμα όπως την πρόκληση καρκίνου.
BMI	The body mass index (BMI) is a measurement that expresses the relationship between an individual's weight and height. BMI is calculated by dividing weight in kilograms by height in metres squared (i.e. height x height). Used to assess whether someone's weight is appropriate.	ΔΜΣ	Ο δείκτης μάζας σώματος (ΔΜΣ, BMI) είναι μια μέτρηση που εκφράζει τη σχέση μεταξύ βάρους και ύψους ενός ατόμου. Ο ΔΜΣ υπολογίζεται διαιρώντας το βάρος σε κιλά με το ύψος σε μέτρα στο τετράγωνο (δηλαδή ύψος x ύψος). Χρησιμοποιείται για να εκτιμήσει κατά πόσον το βάρος κάποιου είναι κατάλληλο.
body mass index	A measurement that expresses the relationship between an individual's weight and height. BMI is calculated by dividing weight in kilograms by height in metres squared (i.e. height x height). Used to assess whether someone's weight is appropriate.	Δείκτης μάζας σώματος	Μια μέτρηση που εκφράζει τη σχέση μεταξύ βάρους και ύψους ενός ατόμου. Ο δείκτης μάζας σώματος (ΔΜΣ) υπολογίζεται διαιρώντας το βάρος σε κιλά με το ύψος σε μέτρα στο τετράγωνο (δηλαδή ύψος x ύψος). Χρησιμοποιείται για να εκτιμήσει κατά πόσον το βάρος κάποιου είναι κατάλληλο.
botanical	A substance, used either as a food or a medicine, derived from plants, fungi, algae or lichens.	Βοτανικό	Μια ουσία, συνήθως φαρμακευτική, που παράγεται από φυτά, μύκητες, φύκια ή λειχήνες.
breeding programme	A structured programme to improve a population of plants or animals by breeding for certain characteristics.	Πρόγραμμα αναπαραγωγής	Ένα δομημένο πρόγραμμα για τη βελτίωση ενός πληθυσμού φυτών ή ζώων τα οποία αναπαράγονται για ορισμένα χαρακτηριστικά.
burden of disease	How a disease affects a population in terms of ill-health, risk of death, financial cost of treatment or other recognised indicators.	Νοσοεπιβάρυνση	Πώς μια ασθένεια που πλήττει ένα πληθυσμό τον επηρεάζει όσον αφορά στην κακή υγεία, στον κίνδυνο θανάτου, στο οικονομικό κόστος της θεραπείας ή άλλους αναγνωρισμένους δείκτες.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
carbohydrates	A family of nutritional substances that includes sugars, starches and fibres.	Υδατάνθρακες	Ομάδα θρεπτικών συστατικών που περιλαμβάνει τα σάκχαρα, το άμυλο και τις φυτικές ίνες.
carcinogenicity	Cancer-causing property of a substance when an animal or human is exposed to it.	Καρκινογένεση	Η ιδιότητα μιας ουσίας να προκαλεί καρκίνο όταν ένα ζώο ή άνθρωπος εκτεθεί σε αυτή.
chemical hazard	Health hazard resulting from exposure to a chemical; for example, irritation, burns, carcinogenicity.	Χημικός κίνδυνος	Κίνδυνοι για την υγεία που προκύπτουν από την έκθεση σε ένα χημικό παράγοντα, όπως, ερεθισμός, εγκαύματα, καρκινογένεση.
chemical mixture	Mixtures of substances in which each chemical may have a separate identifiable effect on the body and/or a combined effect.	Μίγμα χημικών	Μείγματα ουσιών στα οποία κάθε χημική ουσία μπορεί να έχει μια ξεχωριστή αναγνωρίσιμη επίδραση στον οργανισμό ή/και ένα συνδυασμό αυτών.
chemical residue	Tiny amounts of chemicals found in foodstuffs which have been exposed to pesticides, environmental toxins or related products.	Υπόλειμμα χημικών	Ποσότητες χημικών ουσιών οι οποίες βρίσκονται σε τρόφιμα που έχουν εκτεθεί σε φυτοφάρμακα, περιβαλλοντικές τοξίνες ή συναφή προϊόντα.
chronic exposure	A long-term constant or intermittent exposure to a substance which may have an impact on health over time.	Χρόνια έκθεση	Μια μακροπρόθεσμη, σταθερή ή διαλείπουσα, έκθεση σε μια ουσία που μπορεί να έχει επιπτώσεις στην υγεία με την πάροδο του χρόνου.
co-resistance	Genetically-conferred resistance in an organism (e.g. the resistance of a plant to a disease) that results from two or more linked genes being passed down the generations.	Συν-αντοχή	Γενετικά-αποκτούμενη αντίσταση ενός οργανισμού (π.χ. η αντίσταση ενός φυτού σε μια ασθένεια) που προκύπτει από δύο ή περισσότερα συνδεδεμένα γονίδια τα οποία μεταβιβάζονται διαμέσω γενεών.
comparative assessment	Required in law, an assessment designed to compare the safety of a genetically modified (GM) organism against its non-GM bred counterpart.	Συγκριτική αξιολόγηση	Η απαραίτητη, βάση νομοθεσίας, αξιολόγηση που σχεδιάστηκε για να συγκρίνει την ασφάλεια ενός γενετικά τροποποιημένου (ΓΤ) οργανισμού έναντι ενός μη ΓΤ ομολόγου του.
Complementary feeding	the period when complementary foods are given to an infant together with either breast milk or formula or both.	Συμπληρωματική σίτιση	Η περίοδος κατά την οποία συμπληρωματικές τροφές δίδονται στα βρέφη είτε μαζί με μητρικό γάλα ή με παρασκευάσματα ή και με τα δύο.
Complementary foods	Can be beverages, spoon-fed pureed foods, spoon-	Συμπληρωματικά	Μπορεί να είναι ποτά, πουρές τροφών ή παχύρρευστες τροφές

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	fed lumpy foods or finger foods, either prepared at home or produced commercially.	τρόφιμα	για σίτιση με το κουτάλι , ή τροφές που τρώγονται με το χέρι, που προετοιμάζονται στο σπίτι ή που παράγονται εμπορικά.
confidence interval	A statistical term to describe a range within a distribution where you would expect most of the data to lie; for example, expecting that 95% of adults will be between 1.4m and 1.9m tall.	Διάστημα εμπιστοσύνης	Ένας στατιστικός όρος που περιγράφει το εύρος μέσα σε μια κατανομή όπου θα περίμενε κανείς να βρίσκονται τα περισσότερα από τα δεδομένα, για παράδειγμα αναμένεται ότι το 95% των ενηλίκων θα έχει ύψος μεταξύ 1,4 και 1,9m.
conservative assumption	An estimate that tends to err on the side of caution or gives a 'worst case scenario'. Often used in risk assessment to ensure that as much risk as possible is taken into account.	Συντηρητική παραδοχή	Μια εκτίμηση που τείνει να σφάλει ως προς την πλευρά της επιφύλαξης ή δίνει ένα «σενάριο χειρότερης περίπτωσης». Συχνά χρησιμοποιείται στην αξιολόγηση του κινδύνου (επικινδυνότητας) για να εξασφαλισθεί ότι λαμβάνεται υπόψη όσο δυνατόν μεγαλύτερο ποσοστό επικινδυνότητας.
contaminant	Any substance occurring in foodstuffs that was not added intentionally. Contaminants can arise from packaging, food processing and transportation, farming practices or the use of animal medicines. The term does not include contamination from insects or rodents.	Επιμολυντής ή ρυπαντής	Κάθε ουσία που συναντάται στα τρόφιμα η οποία δεν προσετέθη σκόπιμα. Οι επιμολυντές/ρυπαντές μπορούν να προκύψουν από τη συσκευασία, τη μεταποίηση τροφίμων, τη μεταφορά, τις γεωργικές πρακτικές ή τη χρήση κτηνιατρικών φαρμάκων. Ο όρος δεν περιλαμβάνει την επιμόλυνση από έντομα ή τρωκτικά.
correlation	A statistical term to describe the relationship between two variables (e.g. calcium intake and bone growth).	Συσχέτιση	Στατιστικός όρος για να περιγράψει τη σχέση μεταξύ δύο μεταβλητών (π.χ. πρόσληψη ασβεστίου και ανάπτυξη των οστών).
critical effect	The adverse effect seen at the lowest dose when a vulnerable population is exposed to a substance such as an environmental or food toxin. This can relate to humans as well as to other species such as animals, plants or microbes.	Κρίσιμη επίπτωση	Η αρνητική επίπτωση που παρατηρήθηκε στη χαμηλότερη δόση όταν μια ευάλωτη ομάδα πληθυσμού εκτίθεται σε μια ουσία, όπως σε μια τοξίνη του περιβάλλοντος ή των τροφίμων. Αυτό μπορεί να αφορά ανθρώπους καθώς και άλλα είδη, όπως ζώα, φυτά ή μικρόβια.
cross contamination	The process by which microbes are unintentionally transferred from one substance or object to another, with harmful effect.	Επιμόλυνση / διασταυρούμενη μόλυνση	Η διαδικασία κατά την οποία τα μικρόβια μεταφέρονται ακούσια από μια ουσία ή ένα αντικείμενο στο άλλο, με βλαβερές συνέπειες.
cross reactivity	A situation where an allergic reaction to one substance also leads to an allergic reaction to	Διασταυρούμενη	Μια κατάσταση κατά την οποία η αλλεργική αντίδραση σε μια ουσία οδηγεί επίσης σε αλλεργική αντίδραση σε μια άλλη

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	another substance. This is usually because the allergens (e.g. peanuts and tree nuts) possess similar characteristics which trigger the body's immune defences.	αντιδραστικότητα	ουσία. Αυτό συμβαίνει συνήθως επειδή τα αλλεργιογόνα (π.χ. φιστίκια και οι ξηροί καρποί δέντρων) έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά τα οποία ενεργοποιούν την ανοσολογική αντίδραση του οργανισμού.
cumulative assessment group	Chemicals that are considered as a group because they are likely to act on the body in the same way.	Ομάδα σωρευτικής αξιολόγησης	Χημικές ουσίες που θεωρούνται ως μια ομάδα, επειδή πιθανότατα δρουν στο σώμα με τον ίδιο τρόπο.
cumulative effect	A term used to describe how exposure to more than one chemical might affect the body. Used to explain long-term exposure to mixtures of chemicals, such as pesticides or additives.	Σωρευτικό (ή συσσωρευτικό) αποτέλεσμα	Ένας όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει πώς η έκθεση σε περισσότερες από μία χημικές ουσίες μπορεί να επηρεάσει το σώμα. Χρησιμοποιείται για να εξηγήσει τη μακροπρόθεσμη έκθεση σε μείγματα χημικών ουσιών, όπως παρασιτοκτόνα ή πρόσθετα.
cumulative risk assessment	A method of assessing risks to health or the environment posed by multiple substances such as chemicals.	Αξιολόγηση σωρευτικού κινδύνου (επικινδυνότητας)	Μια μέθοδος για την αξιολόγηση των κινδύνων στην υγεία ή το περιβάλλον που προκύπτουν από την έκθεση σε πολλαπλές ουσίες όπως σε χημικά προϊόντα.
deficiency	A lack of a necessary factor in, for example, the diet or the environment which results in harm to the growth of an organism.	Έλλειψη	Η έλλειψη ενός απαραίτητου παράγοντα, για παράδειγμα στη διατροφή ή στο περιβάλλον, η οποία ανακόπτει την ανάπτυξη ενός οργανισμού.
degradation product	Chemical that is formed when a substance breaks down or decomposes.	Προϊόν αποδόμησης	Χημική ουσία που σχηματίζεται όταν μια ουσία διασπάται ή αποδομείται.
degradation rate	A way of describing how quickly a substance (e.g. pollution in a river) will break down and be eliminated from an environment.	Ρυθμός αποδόμησης	Ένας τρόπος που περιγράφει πόσο γρήγορα μια ουσία (π.χ. ρύπανση σε ένα ποτάμι) θα διασπασθεί και θα απομακρυνθεί από το περιβάλλον.
Developmental readiness	The maturation of bodily functions necessary to metabolise 'non-milk foods', i.e. other than breast-milk or formula, and the neurodevelopmental changes necessary for safe and effective progression from suckling to spoon- and self-feeding, including the infant's apparent emerging interest in non-milk foods and feeding.	Αναπτυξιακή ετοιμότητα	Η ωριμότητα των λειτουργιών του σώματος που είναι απαραίτητες για τον μεταβολισμό των «μη γαλακτοκομικών τροφίμων», δηλαδή εκτός του μητρικού γάλακτος ή του παρασκευάσματος, και των νευροαναπτυξιακών αλλαγών που απαιτούνται για την ασφαλή και αποτελεσματική εξέλιξη από το θηλασμό στο κουτάλι και την αυτόνομη σίτιση, συμπεριλαμβανομένου του φαινομενικά εμφανιζόμενου ενδιαφέροντος του βρέφους σε μη γαλακτοκομικές τροφές και

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
			σίτιση.
developmental toxicity	Any adverse effect on the development of the unborn, babies, infants or children when exposed to a toxic substance.	Τοξικότητα στην ανάπτυξη	Οποιαδήποτε αρνητική επίπτωση στην ανάπτυξη των εμβρύων, μωρών, βρεφών ή παιδιών όταν εκτεθούν σε μια τοξική ουσία.
dietary exposure	For the purposes of risk assessment, measurement of the amount of a substance consumed by a person or animal in their diet that is intentionally added or unintentionally present (e.g. a nutrient, additive or pesticide).	Διατροφική έκθεση	Για τους σκοπούς της αξιολόγησης του κινδύνου (επικινδυνότητας), η μέτρηση της ποσότητας μιας ουσίας που καταναλώνεται από ένα άτομο ή ζώο μέσω της διατροφής, στην οποία προστίθεται σκόπιμα ή βρίσκεται ακουσίως παρούσα (π.χ. ένα θρεπτικό συστατικό, πρόσθετο ή φυτοφάρμακο).
dietary reference value	The complete set of reference values for nutrient intake comprising Population Reference Intakes (PRI), Average Requirements (AR), Adequate Intakes (AI), Lower Threshold Intakes (LTI) and Reference Intakes (RI). DRVs are typically used as a basis for reference values in food labelling and for establishing food-based dietary guidelines.	Διαιτητική Τιμή Αναφοράς	Το πλήρες σύνολο των τιμών αναφοράς για την πρόσληψη θρεπτικών συστατικών που περιλαμβάνουν τις τιμές Πρόσληψης Αναφοράς για τον Πληθυσμό (PRI), Μέσες Απαιτήσεις (AR), Επαρκείς προσλήψεις (AI), το Κατώτατο Όριο Πρόσληψης (LTI) και τις Προσλήψεις Αναφοράς (RI). Τα DRVs χρησιμοποιούνται συνήθως ως βάση για τις τιμές αναφοράς στην επισήμανση των τροφίμων και τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών διατροφής.
dioxin	Persistent, chlorine-containing organic pollutant which occurs as by-product of industrial processes. It can accumulate in the food chain and pose a serious public and environmental health risk.	Διοξίνη	Επίμονος οργανικός ρυπαντής που περιέχει χλώριο, οι οποίες προκύπτει ως παραπροϊόν βιομηχανικών διεργασιών. Μπορεί να συσσωρεύεται στην τροφική αλυσίδα και να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον.
disease outbreak	An excess of disease cases compared to what would be normally expected in a population. An outbreak may occur in a restricted geographical area, or may extend over several countries. It may last for a few days or weeks, or for several years.	Επιδημική έκρηξη ασθένειας	Μια έξαρση των κρουσμάτων μίας νόσου σε σύγκριση με ό, τι θα αναμενόταν κανονικά σε έναν πληθυσμό. Η συρροή κρουσμάτων μπορεί να συμβεί σε μια περιορισμένη γεωγραφική περιοχή, ή μπορεί να εκτείνεται σε περισσότερες χώρες. Μπορεί να διαρκέσει για μερικές ημέρες ή εβδομάδες, ή για αρκετά χρόνια.
DNA	A complex chain-like molecule that carries the genetic material, present in living organisms and some viruses. DNA (deoxyribonucleic acid) is capable of copying itself and carries the	DNA	Ένα σύνθετο μόριο-αλυσίδα που φέρει το γενετικό υλικό, παρόν σε ζώντες οργανισμούς και ορισμένους ιούς. Το DNA (δεοξυριβονουκλεϊκό οξύ) είναι ικανό να αναπαράγει τον εαυτό του και να κωδικοποιεί τις οδηγίες για όλες τις πρωτεΐνες που

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	instructions for all the proteins used to create and sustain life.		χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία και τη διατήρηση της ζωής.
DNA sequence	The exact order of units in a DNA chain.	Αλληλουχία DNA	Η αλληλουχία των βάσεων σε μία αλυσίδα του DNA
dose	The total amount of a substance (e.g. a chemical or nutrient) given to, consumed or absorbed by an individual organism, population or ecosystem.	Δόση	Η συνολική ποσότητα μιας ουσίας (π.χ. χημική ή θρεπτική ουσία) που καταναλώνεται ή που απορροφάται από ένα οργανισμό, πληθυσμό ή οικοσύστημα.
dose addition	A process to establish the response of organisms to a mixture of chemicals with similar toxicity. This involves adding up their individual effects to predict the likely impact of the overall mixture.	Αθροιστικές δόσεις	Μια διαδικασία για τον καθορισμό της επίπτωσης σε οργανισμούς ενός μίγματος χημικών ουσιών με παρόμοια τοξικότητα. Συνίσταται στον καθορισμό επιμέρους επιπτώσεων τους πριν από την πρόβλεψη των πιθανών επιπτώσεων του συνολικού μίγματος.
dose response	The relationship between the amount of a substance to which an individual organism, population or ecosystem is exposed and the way in which it responds (e.g. in terms of toxicity).	Απόκριση δόσης	Η σχέση μεταξύ της ποσότητας μιας ουσίας στην οποία ένα άτομο οργανισμός, πληθυσμός ή οικοσύστημα εκτίθεται και τον τρόπο με τον οποίο αποκρίνεται (π.χ. από την άποψη της τοξικότητας).
DRV	Dietary reference values (DRVs) are the complete set of reference values for nutrient intake comprising Population Reference Intakes (PRI), Average Requirements (AR), Adequate Intakes (AI), Lower Threshold Intakes (LTI) and Reference Intakes (RI). DRVs are typically used as a basis for reference values in food labelling and for establishing food-based dietary guidelines.	DRV	Οι διαιτητικές Τιμές Αναφοράς (ΔΤΑ, DRVs,) είναι το πλήρες σύνολο των τιμών αναφοράς για την πρόσληψη θρεπτικών συστατικών που περιλαμβάνουν τις τιμές Πρόσληψης Αναφοράς για τον Πληθυσμό (PRI), Μέσες Απαιτήσεις (AR), Επαρκείς Πρόσληψεις (AI), το Κατώτατο Όριο Πρόσληψης (LTI) και τις Πρόσληψεις αναφοράς (RI). Τα DRVs χρησιμοποιούνται συνήθως ως βάση για τις τιμές αναφοράς στην επισήμανση των τροφίμων και τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών διατροφής.
E number	A number used in the European Union to identify permitted food additives. An E number means that an additive has passed safety tests and has been approved for use.	Αριθμός E	Ένας αριθμός που χρησιμοποιείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την αναγνώριση των επιτρεπόμενων πρόσθετων τροφίμων. Ένας αριθμός E σημαίνει ότι η πρόσθετη ύλη έχει περάσει τις δοκιμασίες ασφάλειας και έχει εγκριθεί για χρήση.
ecological recovery	The return of a population or ecosystem to a pre-defined status after a disturbance to its normal	Οικολογική ανάκαμψη	Η επιστροφή ενός πληθυσμού ή οικοσυστήματος σε μια προκαθορισμένη κατάσταση μετά από μια διαταραχή στη

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	activities (e.g. exposure to a toxin or pest, or a change in food supply).		συνήθη δραστηριότητά του (π.χ. έκθεση σε μια τοξίνη ή έναν επιβλαβή οργανισμό, ή μια αλλαγή στον εφοδιασμό των τροφίμων).
ecological recovery option	Risk management option accepting some level of effect from exposure to a chemical, biological or physical stressor in a population or ecosystem if ecological recovery takes place.	Επιλογή οικολογικής ανάκαμψης	Επιλογή διαχείρισης κινδύνου που αποδέχεται κάποιο επίπεδο επίπτωσης από την έκθεση σε χημικό, βιολογικό ή φυσικό στρες σε πληθυσμό ή οικοσύστημα σε περίπτωση οικολογικής ανάκαμψης.
ecological threshold option	Risk management option accepting a negligible level of effect from exposure to a chemical, biological or physical stressor in a population or ecosystem.	Επιλογή οικολογικού ορίου	Μία επιλογή διαχείρισης κινδύνου που αποδέχεται ένα αμελητέο επίπεδο επίπτωσης της έκθεσης σε χημικό, βιολογικό ή φυσικό παράγοντα στρες σε έναν πληθυσμό ή ένα οικοσύστημα.
ecosystem	A community of living organisms in conjunction with non-living components (e.g. air, water and mineral soil). A healthy ecosystem is a finely balanced system where animals, plants and microbes live in harmony with their environment.	Οικοσύστημα	Μια κοινότητα ζώντων οργανισμών, σε συνδυασμό με συστατικά μη-έμβια (π.χ. ο αέρας, το νερό και τα ορυκτά του εδάφους). Ένα υγιές οικοσύστημα είναι ένα στενά ισορροπημένο σύστημα, όπου ζώα, φυτά και μικρόβια ζουν σε αρμονία με το περιβάλλον τους.
ecosystem services	Benefits to human or animal populations provided by an ecosystem, such as food or fuel provision, natural medicinal ingredients, and maintenance of soil fertility.	Οικοσυστημικές υπηρεσίες	Οφέλη για τους πληθυσμούς ανθρώπων ή ζώων που παρέχονται από ένα οικοσύστημα, όπως η τροφή ή παροχή καυσίμων, φυσικών φαρμακευτικών συστατικών, και η διατήρηση της γονιμότητας του εδάφους.
ecotoxicology	The study of the adverse impacts of substances, particularly chemicals, in relation to the environment and public health.	Οικοτοξικολογία	Η μελέτη των δυσμενών επιπτώσεων ουσιών, ιδιαίτερα των χημικών, σε σχέση με το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία.
efficacy	How well something works in relation to predefined standards or expectations.	Αποτελεσματικότητα	Πόσο καλά λειτουργεί κάτι σε σχέση με τα προκαθορισμένα πρότυπα ή τις προσδοκίες.
emerging risk	A risk to human, animal or plant health resulting from a new source or increased susceptibility or exposure to an existing source.	Αναδυόμενος κίνδυνος	Ο κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία, την υγεία των ζώων ή των φυτών που προκύπτει από την έκθεση σε μια νέα πηγή ή την αυξημένη ευαισθησία ή έκθεση σε υπάρχουσα πηγή.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
endemic	Consistently present in a population or region, whether dormant or active as measured by clinical tests.	Ενδημικός	Διαρκώς παρόν σε έναν πληθυσμό ή περιοχή, είτε σε αδρανή ή ενεργό μορφή, όπως μετράται σε κλινικές δοκιμές.
endocrine active substance	Chemical that can interact with the body's endocrine (hormone) system.	Ενδοκρινικά ενεργή ουσία	Χημική ουσία που μπορεί να αλληλεπιδράσει με το ενδοκρινικό (ορμονικό) σύστημα του σώματος.
endocrine disruptor	A substance that adversely affects the endocrine (hormone) system leading to negative effects for organisms and/or their offspring.	Ενδοκρινικός διαταράκτης	Μια ουσία που επηρεάζει δυσμενώς το ενδοκρινικό σύστημα προκαλώντας αρνητικές επιπτώσεις στους οργανισμούς ή / και τους απογόνους τους.
endogenous	Describes substances which naturally occur within the body; for example, cholesterol.	Ενδογενής	Περιγράφει ουσίες που απαντώνται φυσικά στο σώμα, για παράδειγμα, η χοληστερόλη.
endpoint	A physical or chemical outcome that can be assessed by a test; for example, blood pressure or levels of a potential toxin in the body.	Τελικό σημείο	Ένα φυσικό ή χημικό αποτέλεσμα που μπορεί να εκτιμηθεί από μία δοκιμή, για παράδειγμα, η πίεση του αίματος ή τα επίπεδα μιας ενδεχόμενης τοξίνης στο σώμα.
Environmental Risk Assessment (ERA)	The process of assessing potential harm to the environment caused by a substance, activity or natural occurrence. This may include the introduction of GM plants, the use of pesticides, or the spread of plant pests.	Αξιολόγηση του περιβαλλοντικού κινδύνου (ERA)	Η διαδικασία αξιολόγησης των δυνητικών βλαβών που προκαλούνται στο περιβάλλον από μια ουσία, δραστηριότητα ή φυσικό φαινόμενο. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων φυτών, τη χρήση των φυτοπροστατευτικών, ή την εξάπλωση επιβλαβών οργανισμών των φυτών.
environmental toxicity	The negative impact of a substance or activity (e.g. chemicals, GM crop introduction) on a population of animals, plants or microbes in the environment (e.g. water, soil).	Περιβαλλοντική τοξικότητα	Οι αρνητικές επιπτώσεις μιας ουσίας ή δραστηριότητας (π.χ. χημικές ουσίες, εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων καλλιεργειών) σε ένα πληθυσμό ζώων, φυτών ή μικροβίων του περιβάλλοντος (π.χ. νερό, έδαφος).
enzyme	A protein which stimulates or hastens a specific reaction in the body; for example, digestive enzymes help to break down food into nutrients.	Ένζυμο	Μια πρωτεΐνη η οποία διεγείρει ή επιταχύνει μία συγκεκριμένη αντίδραση στο σώμα, για παράδειγμα, τα πεπτικά ένζυμα βοηθούν να διασπαστεί η τροφή σε θρεπτικά συστατικά.
epidemic	A widespread occurrence of an infectious disease in a community at a particular time.	Επιδημία	Η ευρεία εκδήλωση μιας μολυσματικής ασθένειας σε μια κοινότητα, μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
epidemiological indicator	A measurement which identifies how widespread and potent a hazard is in a population, or which acts as an indicator of risk to human health; for example, poor hygiene ratings in food outlets acting as a proxy for risk of food poisoning.	Επιδημιολογικός δείκτης	Μια μέτρηση που προσδιορίζει το πόσο διαδεδομένος και ισχυρός είναι ένας κίνδυνος σε έναν πληθυσμό, ή δρα ως δείκτης κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία. Για παράδειγμα, η κακή αξιολόγηση όσον αφορά την υγιεινή σε καταστήματα τροφίμων δρα ως έμμεσος δείκτης για τον κίνδυνο τροφικής δηλητηρίασης.
epidemiology	The study of how often diseases and other health conditions occur in different groups of people and why. It includes the study of health-related measurements (e.g. pesticide exposure or vitamin deficiency) in a population and how they may influence the risk of ill health.	Επιδημιολογία	Η μελέτη της συχνότητας εμφάνισης ασθενειών και άλλων προβλημάτων υγείας σε διαφορετικές ομάδες ανθρώπων και η αιτιολογική τους συσχέτιση. Περιλαμβάνει τη μελέτη μετρήσεων που αφορούν στην υγεία (π.χ. έκθεση σε φυτοφάρμακα ή ανεπάρκεια βιταμίνης) ενός πληθυσμού και του πώς μπορούν να επηρεάσουν την πιθανότητα της εκδήλωσης ασθένειας.
ERA	Environmental risk assessment (ERA) is the process of assessing potential harm to the environment caused by a substance, activity or natural occurrence. This may include the introduction of GM plants, the use of pesticides, or the spread of plant pests.	ERA	Αξιολόγηση του περιβαλλοντικού κινδύνου (ERA) είναι η διαδικασία αξιολόγησης των δυνητικών βλαβών που προκαλούνται στο περιβάλλον από μια ουσία, δραστηριότητα ή φυσικό φαινόμενο. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων φυτών, τη χρήση των φυτοπροστατευτικών, ή την εξάπλωση επιβλαβών οργανισμών των φυτών.
essential nutrient	Any substance which a living organism must consume from the diet in order to support normal health, development and growth.	Απαραίτητο θρεπτικό συστατικό	Κάθε ουσία που πρέπει να λάβει ένας ζώντας οργανισμός, μέσω της διατροφής, προκειμένου να εξασφαλίσει καλή υγεία και ανάπτυξη.
EU regulatory framework	The name given to policies and laws in Europe which collectively protect the consumer.	Κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ	Το όνομα που δόθηκε στις πολιτικές και τη νομοθεσία της Ευρώπης που στοχεύουν, συλλογικά, στην προστασία του καταναλωτή.
exogenous	Describes substances within the human body which have arisen from an external source in the diet or environment; for example, veterinary medicine residues.	Εξωγενείς	Περιγράφει ουσίες μέσα στο ανθρώπινο οργανισμό που έχουν προκύψει από μια εξωτερική πηγή μέσω της δίαιτας ή του περιβάλλοντος, για παράδειγμα τα υπολείμματα κτηνιατρικών φαρμάκων.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
exposure	Concentration or amount of a particular substance that is taken in by an individual, population or ecosystem in a specific frequency over a certain amount of time.	Έκθεση	Συγκέντρωση ή ποσότητα μιας συγκεκριμένης ουσίας που λαμβάνεται από ένα άτομο, πληθυσμό ή οικοσύστημα, σε μια συγκεκριμένη συχνότητα, για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα.
exposure assessment	One of the key steps in risk assessment, this relates to a thorough evaluation of who, or what, has been exposed to a hazard and a quantification of the amounts involved.	Εκτίμηση της έκθεσης	Ένα από τα βασικά στάδια για την αξιολόγηση του κινδύνου (επικινδυνότητας), το οποίο σχετίζεται με την διεξοδική αξιολόγηση του ποιος ή τι, έχει εκτεθεί στην πηγή κινδύνου και τον ποσοτικό προσδιορισμό του.
expressed protein	A protein which is made to a particular DNA recipe. Typically used to mean a protein generated as a consequence of the genetic manipulation of an organism.	Εκφρασμένη πρωτεΐνη	Μια πρωτεΐνη η οποία σχηματίζεται με βάση συγκεκριμένη αλληλουχία βάσεων του DNA. Συνήθως χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει μία πρωτεΐνη που παράγεται ως επακόλουθο γενετικού χειρισμού ενός οργανισμού.
feed additive	Product intentionally added to animal feed to improve: i) the quality of the feeds ii) the quality of the food products obtained from animals; iii) animal performance and health.	Πρόσθετο ζωοτροφής	Προϊόν το οποίο σκόπιμα προστίθενται στις ζωοτροφές για τη βελτίωση: i) της ποιότητας των ζωοτροφών ii) της ποιότητας των τροφίμων που προέρχονται από ζώα, iii) την απόδοση των ζώων και την υγεία τους.
field trial	Test conducted on crops to establish how much pesticide remains after normal farming practices and for how long pesticides and their residues persist in the crops. The test results are used to inform rules about permitted amounts of pesticide residues in foodstuffs.	Επιτόπια δοκιμή	Δοκιμή που πραγματοποιείται στις σοδειές για να διαπιστωθεί η ποσότητα των φυτοφαρμάκων που παραμένει μετά τις συνήθεις γεωργικές πρακτικές και για πόσο καιρό τα φυτοφάρμακα και τα κατάλοιπά τους παραμένουν στις καλλιέργειες. Τα αποτελέσματα των δοκιμών χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση της νομοθεσίας σχετικά με τις επιτρεπτές ποσότητες υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων στα τρόφιμα.
flavouring	Ingredient added to foodstuffs to alter their flavour or odour.	Αρωματική ύλη	Συστατικό που προστίθεται στα τρόφιμα για να αλλάξει τη γεύση ή την οσμή τους.
follow-on formula	Breast milk substitute aimed at infants who have commenced complementary feeding (i.e. the introduction of solid foods at or around 6 months of age).	Παρασκεύασμα δεύτερης βρεφικής ηλικίας	Το υποκατάστατο μητρικού γάλατος για τα βρέφη τα οποία έχουν αρχίσει συμπληρωματική διατροφή (δηλαδή την εισαγωγή των στερεών τροφών από ή περίπου στην ηλικία 6 μηνών).

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
food additive	A substance deliberately added to foods or beverages for beneficial technological reasons (e.g. to preserve, flavour, colour or ensure a particular texture). Food additives are not normally consumed by themselves nor used as typical ingredients in food.	Πρόσθετο τροφίμων	Μια ουσία που προστίθεται σκόπιμα σε τρόφιμα ή ποτά λόγω ευεργετικών τεχνολογικών παραμέτρων (π.χ. για τη διατήρηση, τη γεύση, το χρώμα ή τη διασφάλιση μιας συγκεκριμένης υφής). Τα πρόσθετα τροφίμων δεν καταναλώνονται κανονικά αυτούσια ούτε χρησιμοποιούνται ως τυπικά συστατικά των τροφίμων.
food contact material	Any material, typically packaging or kitchen equipment, designed to come into contact with foodstuffs.	Υλικό σε επαφή με τρόφιμα	Οποιοδήποτε υλικό, συνήθως συσκευασίας ή εξοπλισμός κουζίνας, σχεδιασμένο να έρχεται σε επαφή με τρόφιμα.
food supplement	Foodstuff containing concentrated amounts of nutrients or other substances that are intended to supplement the normal diet.	Συμπλήρωμα διατροφής	Τρόφιμα που περιέχουν συγκεντρωμένες ποσότητες θρεπτικών ή άλλων ουσιών που προορίζονται για τη συμπλήρωση της συνήθους διαίτας.
food-based dietary guidelines	Science-based recommendations for healthy eating which translate numerical nutrition targets into lay advice on what foods to eat.	Κατευθυντήριες γραμμές διατροφής με βάση τα τρόφιμα	Επιστημονικά τεκμηριωμένες συστάσεις για την υγιεινή διατροφή οι οποίες μεταφράζουν τους αριθμητικούς στόχους διατροφής σε απλές συμβουλές που αφορούν στην επιλογή των τροφίμων.
foodborne disease	An illness caused by foods or drinks which have been contaminated by toxins or harmful microbes (e.g. bacteria, viruses).	Τροφιμογενής νόσος	Μια ασθένεια που προκαλείται από τρόφιμα ή ποτά τα οποία έχουν μολυνθεί από τοξίνες ή επιβλαβείς μικροοργανισμούς (π.χ. βακτήρια, ιούς).
foodborne outbreak	Two or more people developing the same foodborne illness after eating or drinking the same food.	Συρροή τροφιμογενών κρουσμάτων	Δύο ή περισσότερα άτομα που αναπτύσσουν την ίδια τροφιμογενή ασθένεια μετά την κατανάλωση του ίδιου φαγητού.
general function claim	A type of health claim which infers that a nutrient or food ingredient can influence the maintenance of normal human health or performance, or support weight control.	Λειτουργικός ισχυρισμός	Ένας τύπος ισχυρισμών υγείας ο οποίος καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ένα θρεπτικό συστατικό ή ένα συστατικό τροφίμου μπορεί να επηρεάσει τη διατήρηση της ανθρώπινης υγείας, την απόδοση, ή συμβάλει στον έλεγχο του βάρους.
genetic diversity	Genetic variation between and within species.	Γενετική ποικιλομορφία	Η γενετική ποικιλομορφία μεταξύ και εντός των ειδών.
genetically modified	An organism which contains genetic material that	Γενετικά	Ένας οργανισμός ο οποίος περιέχει γενετικό υλικό που έχει

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
organism	has been deliberately altered and which does not occur naturally through breeding or selection.	τροποποιημένος οργανισμός	τροποποιηθεί σκόπιμα και το οποίο δεν εμφανίζεται με φυσικό τρόπο μέσω της αναπαραγωγής ή της φυσικής επιλογής.
genome	The entire amount of genetic material found in the cells of living organisms.	Γονιδίωμα	Το συνολικό ποσό του γενετικού υλικού που βρίσκεται στα κύτταρα των ζωντανών οργανισμών.
genotoxicity	When a substance is capable of damaging the DNA in cells.	Γονιδιοτοξικότητα	Όταν μία ουσία είναι ικανή να προκαλεί βλάβες στο DNA, στα κύτταρα.
genotyping	A method of visualising one or more genes in a living organism. It is often used as a means to understand a particular trait.	Γονοτύπιση	Μια μέθοδος οπτικοποίησης ενός ή περισσότερων γονιδίων σε έναν ζωντανό οργανισμό. Συχνά χρησιμοποιείται ως μέσο για να κατανοήσουμε ένα συγκεκριμένο χαρακτηριστικό.
genus	A recognised way of categorising closely related species of organisms. The genus is the first part of the Latin name of a species; for example, <i>Homo Sapiens</i> (human being) is part of the genus <i>Homo</i> .	Γένος	Ένας αναγνωρισμένος τρόπος κατηγοριοποίησης των συγγενικών ειδών οργανισμών. Το γένος είναι το πρώτο μέρος της λατινικής ονομασίας του είδους, για παράδειγμα ο <i>Homo Sapiens</i> (ανθρώπινο ον) είναι μέρος του γένους <i>Homo</i> .
GLP	Good laboratory practice (GLP) is a standardised way of planning, performing and reporting laboratory-based studies to ensure a high standard of quality and reliability.	GLP	Η Ορθή Εργαστηριακή Πρακτική είναι ένας τυποποιημένος τρόπος σχεδιασμού, εκτέλεσης και υποβολής εκθέσεων εργαστηριακών μελετών για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ποιότητας και αξιοπιστίας.
Gluten	Protein found in wheat, barley and rye. The symptoms of coeliac disease are triggered by the ingestion of gluten.	Γλουτένη	Πρωτεΐνη που βρίσκεται στο σιτάρι, το κριθάρι και τη σίκαλη. Τα συμπτώματα της κοιλιοκάκης προκαλούνται από την πρόσληψη της γλουτένης.
GMO	A genetically modified organism (GMO) is an organism which contains genetic material that has been deliberately altered and which does not occur naturally through breeding or selection.	ΓΤΟ	Ένας γενετικά τροποποιημένος οργανισμός (ΓΤΟ, GMO) είναι ένας οργανισμός ο οποίος περιέχει γενετικό υλικό που έχει τροποποιηθεί σκόπιμα και το οποίο δεν εμφανίζεται με φυσικό τρόπο μέσω της αναπαραγωγής ή της φυσικής επιλογής.
GMO non-target organism	Other organism that is not genetically modified but which may interact with, or be affected by, the presence of a GM organism.	Οργανισμός μη-στόχος ενός ΓΤΟ	Άλλος οργανισμός που δεν είναι γενετικά τροποποιημένος, αλλά που μπορεί να αλληλεπιδρά, ή να επηρεάζεται από την παρουσία ενός ΓΤ οργανισμού.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
GMP	A good manufacturing practice (GMP) is any practice regarding the conditions and measures necessary to ensure the safety and suitability of food at all stages of the food chain.	GMP	Η ορθή πρακτική παραγωγής (GMP) είναι κάθε πρακτική που αφορά στις προϋποθέσεις και τα μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της ασφάλειας και της καταλληλότητας τροφίμων σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας.
good hygiene practice	A standardised way of operating which ensures that foodstuffs are produced safely and hygienically.	Ορθή Υγιεινή Πρακτική	Ένα τυποποιημένος τρόπος λειτουργίας που διασφαλίζει ότι τα τρόφιμα παράγονται με ασφάλεια και υγιεινή.
good laboratory practice	A standardised way of planning, performing and reporting laboratory-based studies to ensure a high standard of quality and reliability.	Ορθή Εργαστηριακή Πρακτική	Ένας τυποποιημένος τρόπος σχεδιασμού, εκτέλεσης και υποβολής εκθέσεων εργαστηριακών μελετών για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ποιότητας και αξιοπιστίας.
good manufacturing practice	Any practice regarding the conditions and measures necessary to ensure the safety and suitability of food at all stages of the food chain.	Ορθή Πρακτική Παραγωγής	Κάθε πρακτική που αφορά στις προϋποθέσεις και τα μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της ασφάλειας και της καταλληλότητας τροφίμων σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας.
HACCP	A hazard analysis and critical control point (HACCP) is a system that identifies, evaluates and controls hazards to food safety. It is implemented by food businesses to ensure safe production, storage and transport of food.	HACCP	Η Ανάλυση Κινδύνου και Κρίσιμα Σημεία Ελέγχου είναι ένα σύστημα που αναγνωρίζει, αξιολογεί και ελέγχει τους κινδύνους για την ασφάλεια των τροφίμων. Υλοποιείται από τις επιχειρήσεις τροφίμων ώστε να εξασφαλίζεται η ασφαλής παραγωγή, αποθήκευση και μεταφορά τροφίμων.
half-life	The time required for 50% of a substance present in an individual, population or ecosystem to break down or be eliminated naturally. It is often used to describe the disappearance of potentially harmful substances such as chemical toxins.	Χρόνος ημιζωής	Ο χρόνος που απαιτείται για το 50% μιας ουσίας που εμφανίζεται σε ένα άτομο, πληθυσμό ή οικοσύστημα να διασπαστεί ή να εξαλειφθεί φυσικά. Συχνά χρησιμοποιείται για να περιγράψει την εξαφάνιση δυνητικά επιβλαβών ουσιών, όπως χημικές τοξίνες.
hazard	A substance or activity which has the potential to cause adverse effects to living organisms or environments.	Πηγή κινδύνου	Μια ουσία ή δραστηριότητα η οποία έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει αρνητικές συνέπειες σε ζώντες οργανισμούς ή στο περιβάλλον.
hazard analysis and critical control point	A system that identifies, evaluates and controls hazards to food safety. It is implemented by food	Ανάλυση Κινδύνου και Κρίσιμα Σημεία Ελέγχου	Ένα σύστημα που αναγνωρίζει, αξιολογεί και ελέγχει τους κινδύνους για την ασφάλεια των τροφίμων. Υλοποιείται από τις

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	businesses to ensure safe production, storage and transport of food.		επιχειρήσεις τροφίμων ώστε να εξασφαλίζεται η ασφαλής παραγωγή, αποθήκευση και μεταφορά τροφίμων.
hazard characterisation	The second step in risk assessment, this involves defining the nature of the adverse health effects associated with biological, chemical and physical agents which may be present in food. The process should, if possible, involve an understanding of the doses involved and related responses.	Χαρακτηρισμός της πηγής του κινδύνου	Το δεύτερο βήμα για την αξιολόγηση του κινδύνου (επικινδυνότητας), το οποίο περιλαμβάνει τον καθορισμό των δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία που σχετίζονται με βιολογικούς, χημικούς και φυσικούς παράγοντες που μπορεί να υπάρχουν στα τρόφιμα. Η διαδικασία θα πρέπει, αν είναι δυνατόν, να περιλαμβάνει τον καθορισμό του βαθμού της έκθεσης στον κίνδυνο και της σχετικής απόκρισης.
hazard identification	The first step in risk assessment, this involves the identification of biological, chemical, and physical agents capable of causing adverse health effects.	Προσδιορισμός της πηγής του κινδύνου	Το πρώτο βήμα για την αξιολόγηση του κινδύνου (επικινδυνότητας), περιλαμβάνει τον εντοπισμό των βιολογικών, χημικών και φυσικών παραγόντων που μπορεί να προκαλέσουν δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία.
health claim	Any practice (e.g. a statement or visual) used in food marketing to suggest that health benefits can be gained from consuming a given food, nutrient or ingredient.	Ισχυρισμός υγείας	Κάθε πρακτική (π.χ. δήλωση ή εικόνα) που χρησιμοποιείται στην προώθηση (marketing) των τροφίμων και συνάγει ότι μπορούν να προκύψουν οφέλη για την υγεία από την κατανάλωση ενός συγκεκριμένου τροφίμου, θρεπτικού συστατικού ή κάποιας ουσίας που περιέχει.
health-based guidance value	Guidance on safe consumption of substances that takes into account current safety data, uncertainties in these data, and the likely duration of consumption.	Καθοδηγητική τιμή για την προστασία της δημόσιας υγείας	Καθοδήγηση σχετικά με την ασφαλή κατανάλωση των ουσιών η οποία λαμβάνει υπόψη τα τρέχοντα δεδομένα ασφάλειας, αβεβαιότητες των δεδομένων αυτών, και την πιθανή διάρκεια της κατανάλωσης.
holistic approach	An approach to risk assessment that takes into account the complexities of real life situations.	Ολιστική προσέγγιση	Μια προσέγγιση της αξιολόγησης του κινδύνου (επικινδυνότητας) η οποία λαμβάνει υπόψη την πολυπλοκότητα των πραγματικών καταστάσεων της ζωής.
host plant	A plant on which a pest lives or by which it is nourished.	Φυτό ξενιστής	Ένα φυτό επί του οποίου ένας επιβλαβής οργανισμός ζει ή από το οποίο τρέφεται.
human biomonitoring	A direct measurement of the level of toxic chemical compounds present in the body. Often, these	Ανθρώπινη Βιοπαρακολούθηση	Μια άμεση μέτρηση του όγκου των τοξικών χημικών ενώσεων που υπάρχουν στο σώμα. Συχνά, αυτές οι μετρήσεις γίνονται με

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	measurements are made using blood and urine.		τη χρήση δειγμάτων αίματος και ούρων.
human-animal interface	A term to describe the myriad ways that animals and humans can interact, thus establishing a route for diseases to be transmitted (e.g. through foodstuffs or contaminated environments).	Διασύνδεση ανθρώπου-ζώου	Ένας όρος για να περιγράψει τους μυριάδες τρόπους με τους οποίους τα ζώα και οι άνθρωποι αλληλεπιδρούν, δημιουργώντας έτσι μια διαδρομή για τη μετάδοση ασθενειών (π.χ. μέσω των τροφίμων ή του μολυσμένου περιβάλλοντος).
immunotoxicity	Any adverse effect on the immune system (e.g. allergy or inflammation) that results from exposure to toxic substances.	Ανοσοτοξικότητα	Οποιαδήποτε αρνητική επίπτωση επί του ανοσοποιητικού συστήματος (π.χ. αλλεργία ή φλεγμονή) που προκύπτει από την έκθεση σε τοξικές ουσίες.
impurity	Any foreign body present in a food or feed which may arise due to errors in manufacturing, storage or transportation.	Πρόσμιξη	Κάθε ξένο σώμα που περιέχεται σε τρόφιμα ή ζωοτροφές που μπορεί να προκύψει λόγω σφαλμάτων κατά την παρασκευή, αποθήκευση ή μεταφορά.
in silico	Research theoretical method, particularly involving computer models, to predict the likely toxicological, or other, effects of substances.	in silico	Ερευνητική θεωρητική μέθοδος, ιδιαίτερα εκείνη που αφορά σε μοντέλα σε υπολογιστές, για την πρόβλεψη των πιθανών τοξικολογικών ή άλλων επιπτώσεων από ουσίες.
in vitro	Research method which involves testing cells or tissues extracted from living organisms.	in vitro	Ερευνητική μέθοδος η οποία περιλαμβάνει δοκιμές σε κύτταρα ή ιστούς που προέρχονται από ζωντανούς οργανισμούς.
in vivo	Research method which involves testing individual live animals or populations of live animals.	in vivo	Ερευνητική μέθοδος η οποία περιλαμβάνει τη διεξαγωγή δοκιμών σε μεμονωμένα ζώα ή πληθυσμούς ζώντων ζώων.
incidence	The number of new events occurring within a specified time period within a defined geographical area; for example, the number of flu cases per year in Europe.	Επίπτωση	Ο αριθμός νέων κρουσμάτων που εκδηλώνονται μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα σε μια καθορισμένη γεωγραφική περιοχή, για παράδειγμα, ο αριθμός των κρουσμάτων της γρίπης κάθε χρόνο στην Ευρώπη.
ingredient	Any substance deliberately added to a foodstuff which will remain in the finished product, even in an altered form.	Συστατικό	Κάθε ουσία που προστίθεται σκόπιμα σε ένα τρόφιμο η οποία θα παραμείνει στο τελικό προϊόν, ακόμη και σε τροποποιημένη μορφή.
inorganic compound	Chemical that does not generally contain carbon;	Ανόργανη ουσία	Χημική ουσία που δεν περιέχει άνθρακα για παράδειγμα, το

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	for example, water, oxygen, sodium chloride.		νερό, το οξυγόνο, το χλωριούχο νάτριο.
insecticide	A substance that kills insects.	Εντομοκτόνο	Μια ουσία που σκοτώνει τα έντομα.
intake	The amount of a substance (e.g. nutrient or chemical) that is ingested by a person or animal via the diet.	Πρόσληψη	Η ποσότητα μιας ουσίας (π.χ. θρεπτικά συστατικά ή χημική ουσία) που προσλαμβάνεται από ένα άτομο ή ζώο μέσω διατροφής.
intolerance	A reaction to a substance that is not caused by an immune response. Intolerances are more common than allergies but are less serious.	Δυσανεξία	Μια αντίδραση σε μια ουσία που δεν προκαλείται από μια ανοσολογική απόκριση. Οι δυσανεξίες είναι πιο συχνές από ό, τι οι αλλεργίες, αλλά είναι λιγότερο σοβαρές.
invasive species	Animal, plant or other organism introduced by man into places out of its natural range of distribution.	Χωροκατακτητικά είδη	Ζώα, φυτά ή άλλοι οργανισμοί που εισάγονται από τον άνθρωπο σε χώρους εκτός της περιοχής της φυσικής τους κατανομής.
irradiation	Treatment of foodstuffs with radiation (e.g. X-rays) as a means of killing potentially harmful bacteria.	Ακτινοβόληση	Επεξεργασία τροφίμων με ακτινοβολία (π.χ. ακτίνες Χ) ως μέσο θανάτωσης δυνητικά επιβλαβών βακτηρίων.
isolate	A single substance or culture of microbes obtained in pure form from a mixture of substances or bacteria.	Απομονωμένη ουσία ή μικροοργανισμός	Μια απλή ουσία ή καλλιέργεια μικροβίων που ελήφθη σε καθαρή μορφή από ένα μίγμα ουσιών ή βακτηρίων.
limit of detection	The lowest concentration of a substance that can be detected using standard tests but which is too small to be measured with certainty.	Όριο Ανίχνευσης	Η χαμηλότερη συγκέντρωση μιας ουσίας που μπορεί να ανιχνευθεί με τη χρήση τυποποιημένων δοκιμών αλλά το οποίο είναι πολύ μικρό για να μετρηθεί με βεβαιότητα.
limit of quantification	The lowest concentration of a substance that can be measured with certainty using standard tests.	Όριο ποσοτικοποίησης	Η χαμηλότερη συγκέντρωση μιας ουσίας που μπορεί να μετρηθεί με βεβαιότητα με τη χρήση τυποποιημένων δοκιμασιών.
lipid	Fat and fat-like substance.	Λιπίδιο	Λίπος και λιπώδης ουσία.
LOAEL	The lowest observed adverse effect level (LOAEL) is the lowest level of a substance that has been observed to cause harm in an exposed population.	LOAEL	Το κατώτατο επίπεδο στο οποίο παρατηρούνται δυσμενείς επιπτώσεις (LOAEL) είναι το χαμηλότερο επίπεδο μιας ουσίας που έχει παρατηρηθεί ότι προκαλεί βλάβη σε ένα εκτεθειμένο

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
			πληθυσμό.
LOD	A limit of detection (LOD) is the lowest concentration of a substance that can be detected using standard tests but which is too small to be measured with certainty.	LOD	Το όριο ανίχνευσης (LOD) είναι η χαμηλότερη συγκέντρωση μιας ουσίας που μπορεί να ανιχνευθεί με τη χρήση τυποποιημένων δοκιμών αλλά το οποίο είναι πολύ μικρό για να μετρηθεί με βεβαιότητα.
LOQ	The limit of quantification (LOQ) is lowest concentration of a substance that can be measured with certainty using standard tests.	LOQ	Το όριο ποσοτικοποίησης (LOQ) είναι η χαμηλότερη συγκέντρωση μιας ουσίας που μπορεί να μετρηθεί με βεβαιότητα με τη χρήση τυποποιημένων δοκιμασιών.
low dose effect	Effect which occurs at low doses of a substance, i.e. below those doses traditionally used for toxicological studies.	Επίπτωση χαμηλής δόσης	Επίπτωση η οποία εμφανίζεται σε χαμηλές δόσεις της ουσίας, δηλαδή κάτω από τις δόσεις εκείνες που χρησιμοποιούνται παραδοσιακά για τοξικολογικές μελέτες.
lower bound estimate	An estimate of the minimum exposure to a potentially harmful substance, normally zero, which takes into account normal consumption of food which contains negligible amounts of the substance.	Εκτίμηση κατωτέρου ορίου	Μια εκτίμηση της ελάχιστης έκθεσης σε δυνητικά επιβλαβή ουσία, θεωρητικά σχεδόν μηδενική, η οποία λαμβάνει υπόψη την κανονική κατανάλωση τροφίμων η οποία περιέχει αμελητέες ποσότητες της ουσίας.
lowest observed adverse effect level	The lowest level of a substance that has been observed to cause harm in an exposed population.	Κατώτατο επίπεδο στο οποίο παρατηρούνται δυσμενείς επιπτώσεις	Το χαμηλότερο επίπεδο μιας ουσίας που έχει παρατηρηθεί ότι προκαλεί βλάβη σε ένα εκτεθειμένο πληθυσμό.
macronutrient	A calorie-containing component of food (e.g. fat, protein, carbohydrate) which is needed in significant quantities for normal growth, development and maintenance of health.	Μακροστοιχείο	Ένα θερμιδογόνο συστατικό της τροφής (π.χ. λίπος, πρωτεΐνη, υδατάνθρακας), το οποίο είναι απαραίτητο σε σημαντικές ποσότητες για τη φυσιολογική αύξηση, ανάπτυξη και διατήρηση της υγείας.
margin of exposure	A tool used in risk assessment to explore safety concerns arising from the presence of a potentially toxic substance in food or animal feed.	Περιθώριο Έκθεσης	Ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται στην αξιολόγηση του κινδύνου (επικινδυνότητας) ώστε να διερευνηθούν οι κίνδυνοι που προκύπτουν για την ασφάλεια από την παρουσία μιας δυνητικά τοξικής ουσίας σε τρόφιμα ή ζωοτροφές.
margin of safety	The gap between the actual intake of a substance by a given population and the estimated daily dose	Περιθώριο Ασφάλειας	Το διάστημα μεταξύ της πραγματικής πρόσληψης μιας ουσίας από ένα δεδομένο πληθυσμό και της εκτιμώμενης ημερήσιας

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	over a lifetime that experts consider to be safe.		δόσης στη διάρκεια ζωής που οι ειδικοί θεωρούν ότι είναι ασφαλής.
maximum permitted level	The maximum amount of a contaminant, naturally occurring toxin or nutrient allowed in foods or animal feeds.	Μέγιστο Επιτρεπτό Όριο	Η μέγιστη ποσότητα ενός επιμολυντή, μίας φυσικά απαντώμενης τοξίνης ή ενός θρεπτικού συστατικού που επιτρέπεται σε τρόφιμα ή ζωοτροφές.
maximum residue level for pesticides	The maximum amount of a pesticide residue allowed in foods or animal feeds, expressed as milligrams per kilogram.	Ανώτατο όριο υπολείμματος για φυτοπροστατευτικά	Η μέγιστη ποσότητα υπολείμματος φυτοπροστατευτικού που επιτρέπεται σε τρόφιμα ή ζωοτροφές, εκφραζόμενο σε χιλιοστόγραμμα ανά χιλιόγραμμο.
mechanism of action	The process by which a substance produces an effect on a living organism.	Μηχανισμός δράσης	Η συγκεκριμένη διαδικασία μέσω της οποίας προκαλείται τοξικότητα σε έναν οργανισμό από έναν χημικό παράγοντα.
mechanism of toxicity	The specific sequence of events explaining how a substance causes a toxic effect.	Μηχανισμός τοξικότητας	Η συγκεκριμένη αλληλουχία γεγονότων που εξηγεί πώς μια ουσία ασκεί μια τοξική επίπτωση.
meta-analysis	A statistical method which enables the results of similar studies to be pooled in order to determine any significant trends.	Μετα-ανάλυση	Μια στατιστική μέθοδος που επιτρέπει να συγκεντρωθούν τα αποτελέσματα παρόμοιων μελετών και να υποστούν επεξεργασία προκειμένου να προσδιοριστούν οι όποιες σημαντικές τάσεις.
metabolism	The total sum of physical and chemical processes that occur within living organisms.	Μεταβολισμός	Το σύνολο των φυσικών και χημικών διεργασιών που συμβαίνουν μέσα στους ζωντανούς οργανισμούς.
metabolite	Substance formed as a consequence of metabolism in an organism.	Μεταβολίτης	Ουσία που σχηματίζεται ως συνέπεια του μεταβολισμού σε έναν οργανισμό.
metabolomics	The study of an organism's metabolic state through the systematic analysis of its metabolites within cells or biological fluids (e.g. blood, urine).	Μεταβολομική	Η μελέτη της μεταβολικής κατάστασης ενός οργανισμού μέσω της συστηματικής ανάλυσης των μεταβολιτών εντός των κυττάρων ή βιολογικών υγρών (π.χ. αίμα, ούρα).
micronutrient	Nutrient required by the body in tiny amounts for normal growth, development and maintenance of health; for example, vitamins and minerals.	Ιχνοστοιχείο	Θρεπτικά συστατικά που χρειάζεται το σώμα μας σε μικρές ποσότητες για τη φυσιολογική αύξηση, ανάπτυξη και διατήρηση της υγείας όπως για παράδειγμα, βιταμίνες και μέταλλα.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
mineral	A naturally occurring inorganic element (e.g. calcium, iron) that is needed in the diet for normal growth, development and health.	Ανόργανο συστατικό	Ένα φυσικό ανόργανο στοιχείο (π.χ. ασβέστιο, σίδηρος) που είναι απαραίτητο στη διατροφή για τη φυσιολογική αύξηση, ανάπτυξη και υγεία.
mode of action	A sequence of events, identified by research, which explains an observed effect.	Τρόπος δράσης	Μια ακολουθία γεγονότων, που προσδιορίζονται μέσω της έρευνας, και επεξηγούν το παρατηρούμενο αποτέλεσμα.
MOE	The margin of exposure (MOE) is a tool used in risk assessment to explore safety concerns arising from the presence of a potentially toxic substance in food or animal feed.	MOE	Το περιθώριο έκθεσης (margin of exposure) είναι ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται στην αξιολόγηση του κινδύνου (επικινδυνότητας) ώστε να διερευνηθούν οι κίνδυνοι που προκύπτουν για την ασφάλεια από την παρουσία μιας δυνητικά τοξικής ουσίας σε τρόφιμα ή ζωοτροφές.
molecular typing	A way of identifying specific strains of organisms by looking at their genetic material. Often used to characterise bacteria or viruses.	Μοριακή τυποποίηση	Ένας τρόπος αναγνώρισης συγκεκριμένων στελεχών οργανισμών από το γενετικό υλικό τους. Συχνά χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει βακτήρια ή ιούς.
MRL	The maximum amount of a pesticide residue allowed in foods or animal feeds, expressed as milligrams per kilogram.	MRL	Η μέγιστη ποσότητα υπολείμματος φυτοπροστατευτικού που επιτρέπεται σε τρόφιμα ή ζωοτροφές, εκφραζόμενο σε χιλιοστόγραμμα ανά χιλιόγραμμο.
mutagenicity	The capacity to cause permanent, typically negative, changes to an organism and any offspring by altering the structure of its DNA.	Μεταλλαξιγένεση	Η ικανότητα να προκαλούν μόνιμη και συνήθως αρνητική αλλαγή σε έναν οργανισμό και κάθε απόγονο του μεταβάλλοντας τη δομή του DNA τους.
mutation	A permanent, typically negative, change in the genetic material in a cell which, in most cases, can be passed onto any offspring.	Μετάλλαξη	Μια μόνιμη, τυπικά αρνητική, αλλαγή στο γενετικό υλικό ενός κύτταρου η οποία μπορεί να περάσει στους απογόνους.
mycotoxin	Toxin produced by certain species of mould which are dangerous to humans and animals.	Μυκοτοξίνη	Τοξίνη που παράγεται από ορισμένα είδη μούχλας που είναι επικίνδυνη για τον άνθρωπο και τα ζώα.
nanomaterial	Natural or manufactured material which contains miniscule single units typically measuring between 1 and 100 nanometers. A nanometer is one-billionth of a meter (a human hair is 80,000-	Νανοϋλικό	Φυσικό ή βιομηχανικά κατασκευασμένο υλικό που περιέχει πολύ μικρού μεγέθους μεμονωμένες μονάδες συνήθως διαστάσεων από 1 έως και 100 νανόμετρα. Ένα νανόμετρο είναι το ένα δισεκατομμυριοστό του μέτρου (μια ανθρώπινη τρίχα

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	100,000 nanometers wide).		είναι 80.000-100.000 νανόμετρα).
nanoscience	The study of nanomaterials.	Νανοεπιστήμη	Η μελέτη των νανοϋλικών.
neurotoxicity	Any adverse effect on the nervous system (e.g. paralysis or loss of function) that results from exposure to potentially toxic substances.	Νευροτοξικότητα	Οποιαδήποτε δυσμενής επίπτωση στο νευρικό σύστημα (π.χ. παράλυση ή απώλεια λειτουργίας) που προκύπτει από την έκθεση σε δυνητικά τοξικές ουσίες.
nitrogen balance	The difference between nitrogen intake from the diet (mainly from proteins) and the amount of nitrogen lost in body waste (e.g. faeces).	Ισοζύγιο αζώτου	Η διαφορά μεταξύ της πρόσληψης αζώτου από τη διαίτα (κυρίως από πρωτεΐνες) και την ποσότητα του αζώτου που αποβάλλεται από το σώμα (π.χ. κόπρανα).
NMDRC	The non-monotonic dose-response curve (NMDRC) is a complex relationship between the dose of a substance and its effect, such that instead of a certain response simply increasing or decreasing with dose, the curve may be for example "U" shaped.	NMDRC	Η μη-μονότονη καμπύλη δόσης-απόκρισης (NMDRC) είναι μία σύνθετη σχέση μεταξύ της δόσης μιας ουσίας και των επιπτώσεων της, έτσι ώστε αντί μια συγκεκριμένη απόκριση απλά να αυξάνεται ή μειώνεται αντίστοιχα με την τροποποίηση της δόσης, η μεταβολή να απεικονίζεται με μια καμπύλη μπορεί για παράδειγμα να είναι σχήματος "U".
No Observed Adverse Effect Level (NOAEL)	The greatest concentration or amount of a substance at which no detectable adverse effects occur in an exposed population.	Επίπεδο μη παρατήρησης δυσμενών επιπτώσεων (NOAEL)	Η μεγαλύτερη συγκέντρωση ή ποσότητα μιας ουσίας κατά την οποία δεν ανιχνεύονται δυσμενείς επιπτώσεις στον εκτεθειμένο πληθυσμό.
NOAEL	The no observed adverse effect level (NOAEL) is the greatest concentration or amount of a substance at which no detectable adverse effects occur in an exposed population.	NOAEL	Το επίπεδο μη παρατήρησης δυσμενών επιπτώσεων (NOAEL) είναι η μεγαλύτερη συγκέντρωση ή ποσότητα μιας ουσίας κατά την οποία δεν ανιχνεύονται δυσμενείς επιπτώσεις στον εκτεθειμένο πληθυσμό.
non-monotonic dose-response curve	A complex relationship between the dose of a substance and its effect, such that instead of a certain response simply increasing or decreasing with dose, the curve may be for example "U" shaped.	Μη-μονότονη καμπύλη δόσης-απόκρισης	Μία σύνθετη σχέση μεταξύ της δόσης μιας ουσίας και των επιπτώσεων της, έτσι ώστε αντί μια συγκεκριμένη απόκριση απλά να αυξάνεται ή μειώνεται αντίστοιχα με την τροποποίηση της δόσης, η μεταβολή να απεικονίζεται με μια καμπύλη μπορεί για παράδειγμα να είναι σχήματος "U".
novel food	Foodstuff or food ingredient that was not used for human consumption to a significant degree within	Νέο τρόφιμο	Τρόφιμο ή συστατικό που δεν έχει χρησιμοποιηθεί για ανθρώπινη κατανάλωση σε σημαντικό βαθμό εντός της

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	the European Union before 15 May 1997.		Ευρωπαϊκής Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997.
nutrient	An element or compound needed for normal growth, development and health maintenance. Essential nutrients cannot be made by the body and must, therefore, be consumed from food.	Θρεπτικό συστατικό	Ένα στοιχείο ή ουσία που απαιτείται για τη φυσιολογική αύξηση, ανάπτυξη και διατήρηση της υγείας. Τα απαραίτητα θρεπτικά συστατικά δεν συντίθενται από τον οργανισμό και, ως εκ τούτου, πρέπει να ληφθούν μέσω της τροφής.
nutrition	The science of how diet relates to the body's need for sustenance.	Διατροφή	Η επιστήμη που μελετά πως η πρόσληψη τροφής σχετίζεται με την ανάγκη για διατήρηση του σώματος.
nutrition claim	A statement that implies that a foodstuff has beneficial nutritional properties, such as being “low fat” or “high in fibre”.	Ισχυρισμός διατροφής	Μια δήλωση που υπονοεί ότι ένα τρόφιμο έχει ευεργετικές θρεπτικές ιδιότητες, όπως είναι “χαμηλά λιπαρά» ή «υψηλή περιεκτικότητα σε ίνες».
occurrence	The fact or frequency of something (e.g. a disease or deficiency in a population) happening.	Εμφάνιση	Το γεγονός ή η συχνότητα με την οποία κάτι (π.χ. μια ασθένεια ή ανεπάρκεια σε έναν πληθυσμό) συμβαίνει.
omics	High-powered technologies used for holistic analysis of the molecules that make up the cells of living organisms; for example, Genomics is the study of the entire genome, while Proteomics analyses the complete complement of proteins within a biological sample.	Ομικές τεχνολογίες	Υψηλού επιπέδου τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται για την ολιστική ανάλυση των μορίων που συνθέτουν τα κύτταρα των ζωντανών οργανισμών όπως για παράδειγμα η γονιδιωματική (Genomics) είναι η μελέτη του συνόλου του γονιδιώματος, ενώ η πρωτεομική (Proteomics) αναφέρεται στην ανάλυση του συνόλου των πρωτεϊνών εντός ενός βιολογικού δείγματος.
organic compound	Chemical containing carbon; often derived from plants, animals or bacteria.	Οργανική ένωση	Χημική ουσία που περιέχει άνθρακα η οποία συνήθως προέρχεται από φυτά, ζώα ή βακτήρια.
organism	A living thing such as humans, animals, plants and microbes (e.g. bacteria, viruses).	Οργανισμός	Μια ζωντανή οντότητα όπως οι άνθρωποι, τα ζώα, τα φυτά και μικρόβια (π.χ. βακτήρια, ιοί).
PAL	A physical activity level (PAL) is a way of estimating physical activity in a person by looking at energy (calorie) usage over 24 hours in relation to the amount of energy needed to fuel the body at rest.	PAL	Το επίπεδο φυσικής δραστηριότητας (PAL) είναι ένας τρόπος εκτίμησης της σωματικής δραστηριότητας ενός ατόμου μέσω της σύγκρισης της ενέργειας (θερμίδες) που απαιτείται για ένα χρονικό διάστημα 24 ωρών σε σχέση με το ποσό της ενέργειας που απαιτείται για να τροφοδοτηθεί το σώμα σε κατάσταση ηρεμίας.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
pandemic	An epidemic that becomes very widespread and affects a region, continent or the whole world.	Πανδημία	Μια επιδημία που γίνεται πολύ εκτεταμένη και επηρεάζει μια περιοχή, ήπειρο ή ολόκληρο τον κόσμο.
pathogen	Organism (e.g. bacterium, virus and parasite) that can cause disease.	Παθογόνος μικροοργανισμός	Μικροοργανισμοί (π.χ. βακτήρια, ιούς και παράσιτο) που μπορούν να προκαλέσουν ασθένεια.
pathogen-host interaction	The interaction between a pathogen (a disease-causing organism such as a bacterium, virus or parasite) and the living organism, or host, which can develop the disease.	Αλληλεπίδραση παθογόνου - ξενιστή	Η αλληλεπίδραση μεταξύ ενός παθογόνου (έναν μικροοργανισμό που προκαλεί ασθένειες, όπως ένα βακτήριο, ιός ή παράσιτο) και ενός ζωντανού οργανισμού, ή ξενιστή, ο οποίος μπορεί να αναπτύξει τη νόσο.
percentile	A way of visualising the low, medium and high occurrences of a measurement (e.g. vitamin C intake) by splitting the whole distribution into one hundred equal parts.	Εκατοστημόριο	Ένας τρόπος απεικόνισης της χαμηλής, μέσης και υψηλής συχνότητας εμφάνισης μιας μέτρησης (π.χ. πρόσληψη βιταμίνης C) μέσω διάσπασης του συνόλου της κατανομής σε εκατό ίσα μέρη.
permissible level	Maximum level of a substance or other agent to which people can safely be exposed over a specified period of time.	Επιτρεπτό επίπεδο	Μέγιστο επίπεδο μιας ουσίας ή ενός άλλου παράγοντα στον οποίο οι άνθρωποι μπορούν με ασφάλεια να εκτίθενται για ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα.
pest	A living organism (e.g. an insect, rodent, weed, fungus or virus) that is harmful to plants and/or their products (e.g. seeds, fruits).	Επιβλαβής οργανισμός	Ένας ζωντανός οργανισμός (π.χ. ένα έντομο, τρωκτικό, ζιζάνιο, μύκητας ή ιός) που είναι επιβλαβής για τα φυτά ή / και τα προϊόντα τους (π.χ. σπόροι, φρούτα).
pest reporting	A reporting procedure that identifies actual or potential risk from the occurrence, outbreak or spread of a pest defined as requiring quarantine in a particular geographical area.	Υποβολή έκθεσης για επιβλαβή οργανισμό	Μια διαδικασία υποβολής εκθέσεων που προσδιορίζει τον πραγματικό ή δυνητικό κίνδυνο από την εμφάνιση ή εξάπλωση ενός επιβλαβούς οργανισμού των φυτών που έχει οριστεί ως χρήζον επιβολής απομόνωσης σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή.
pesticide	Substance used to kill or control pests, including disease-carrying organisms and undesirable insects, animals and plants.	Φυτοφάρμακο	Ουσία που χρησιμοποιείται για να σκοτώσει ή να ελέγξει επιβλαβείς οργανισμούς των φυτών, συμπεριλαμβανομένων νοσογόνων οργανισμών και ανεπιθύμητων εντόμων, ζώων και φυτών.
Physical Activity Level	A way of estimating physical activity in a person by	Επίπεδο φυσικής	Ένας τρόπος εκτίμησης της σωματικής δραστηριότητας ενός

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
(PAL)	looking at energy (calorie) usage over 24 hours in relation to the amount of energy needed to fuel the body at rest.	δραστηριότητας	ατόμου μέσω της σύγκρισης της ενέργειας (θερμίδες) που απαιτείται για ένα χρονικό διάστημα 24 ωρών σε σχέση με το ποσό της ενέργειας που απαιτείται για να τροφοδοτηθεί το σώμα σε κατάσταση ηρεμίας.
Plant Protection Product (PPP)	Products used to protect, preserve or influence the growth of desirable plants or to destroy or control the growth of unwanted plants or parts of plants.	Φυτοπροστατευτικό προϊόν	Προϊόν που χρησιμοποιείται είτε για την προστασία, τη διατήρηση και την ανάπτυξη ορισμένων φυτών είτε για να καταστρέψουν ή να ελέγξουν την ανάπτυξη ανεπιθύμητων φυτών ή τμημάτων τους.
PMEM	Monitoring of the effects of a new product (e.g. a GM plant) following its release onto the market. This may reveal adverse effects which were not predicted in the risk assessment conducted prior to market release. It stands for post-market environmental monitoring.	PMEM	Περιβαλλοντική παρακολούθηση μετά τη διάθεση στην αγορά είναι η παρακολούθηση των επιπτώσεων ενός νέου προϊόντος (π.χ. ένα γενετικά τροποποιημένο φυτό) μετά την κυκλοφορία του στην αγορά. Αυτό μπορεί να αποκαλύψει δυσμενείς επιπτώσεις που δεν είχαν προβλεφθεί στην αξιολόγηση του κινδύνου (επικινδυνότητας) που διεξάγονται πριν από την απελευθέρωση στην αγορά.
point of departure	The point on a dose–response curve established from experimental data used to derive a safe level.	Αφετηρία	Το σημείο σε μια καμπύλη δόσης-απόκρισης η οποία βασίζεται σε πειραματικά δεδομένα και αντιστοιχεί σε ένα εκτιμώμενο επίπεδο χαμηλούς ισχύος ως προς το αποτέλεσμα.
population	Community of humans, animals or plants from the same species.	Πληθυσμός	Κοινότητα των ανθρώπων, των ζώων ή των φυτών του ίδιου είδους.
population reference intake	The intake of a nutrient that is likely to meet the needs of almost all healthy people in a population.	Αναφορά Πρόσληψης Πληθυσμού	Η πρόσληψη ενός θρεπτικού συστατικού που είναι πιθανό να καλύψει τις ανάγκες σχεδόν όλων των υγιών ατόμων σε έναν πληθυσμό.
population threshold	A level set within a population to indicate when a significant change in risk occurs; for example, the point at which a certain number of people has been exposed to a chemical.	Όριο πληθυσμού	Ένα ορισμένο επίπεδο μέσα σε ένα πληθυσμό ικανό να υποδείξει πότε εμφανίζεται μια σημαντική αλλαγή που αφορά στην έκθεση σε κίνδυνο, για παράδειγμα, το σημείο στο οποίο ένας ορισμένος αριθμός των ανθρώπων έχει εκτεθεί σε έναν χημικό παράγοντα.
post-market environmental	Monitoring of the effects of a new product (e.g. a GM plant) following its release onto the market.	Περιβαλλοντική παρακολούθηση μετά τη	Η παρακολούθηση των επιπτώσεων ενός νέου προϊόντος (π.χ. ενός γενετικά τροποποιημένου φυτού) μετά την κυκλοφορία

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
monitoring of GM plants	This may reveal adverse effects which were not predicted in the risk assessment conducted prior to market release.	διάθεση στην αγορά ΓΤ φυτών	του στην αγορά. Αυτό μπορεί να αποκαλύψει τις δυσμενείς επιπτώσεις που δεν είχαν προβλεφθεί κατά την αξιολόγηση του κινδύνου (επικινδυνότητας) που διεξάγονται πριν από την απελευθέρωση στην αγορά.
potency	A measure of the capacity of a chemical substance to exert an effect, described in terms of the relationship between the dose used and the magnitude of the resulting effect.	Δραστικότητα	Ένα μέτρο της ικανότητας μιας χημικής ουσίας να επιδράσει, που περιγράφεται από την σχέση μεταξύ της δόσης που χρησιμοποιείται και το μέγεθος του προκύπτοντος αποτελέσματος.
PPP	A plant protection product (PPP) is used to protect, preserve or influence the growth of desirable plants or to destroy or control the growth of unwanted plants or parts of plants.	PPP	Ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν (PPP) χρησιμοποιείται είτε για την προστασία, τη διατήρηση και την ανάπτυξη ορισμένων φυτών είτε για να καταστρέψουν ή να ελέγξουν την ανάπτυξη ανεπιθύμητων φυτών ή τμημάτων τους.
prevalence	The proportion of a population found to have a condition.	Επιπολασμός	Το ποσοστό ενός πληθυσμού που βρέθηκε να έχει μια πάθηση.
PRI	The intake of a nutrient that is likely to meet the needs of almost all healthy people in a population. It stands for population reference intake.	PRI	Αναφορά Πρόσληψης Πληθυσμού είναι η πρόσληψη ενός θρεπτικού συστατικού που είναι πιθανό να καλύψει τις ανάγκες σχεδόν όλων των υγιών ατόμων σε έναν πληθυσμό.
prion	An infectious agent, prions are abnormal proteins that can be transferred between species attacking cellular proteins found mostly in the brain.	Πριόν	Ένας μολυσματικός παράγοντας, τα πριόν είναι μη φυσιολογικές πρωτεΐνες που μπορούν να μεταφερθούν μεταξύ των ειδών και επιτίθενται σε κυτταρικές πρωτεΐνες που βρίσκονται κυρίως στον εγκέφαλο.
probability	The likelihood that a particular event will occur or that a measured value will fall within a particular range.	Πιθανότητα	Η πιθανότητα ότι ένα συγκεκριμένο γεγονός θα συμβεί ή ότι μια μετρούμενη τιμή θα βρεθεί εντός συγκεκριμένου εύρους.
problem formulation	The process of defining the specific problem being addressed in, for example, an environmental risk assessment. It involves articulating a question and defining how it may be answered (e.g. by identifying the endpoints to be measured).	Διατύπωση του προβλήματος	Η διαδικασία καθορισμού ενός συγκεκριμένου προβλήματος το οποίο αντιμετωπίζουμε, για παράδειγμα, μία αξιολόγηση του περιβαλλοντικού κινδύνου. Περιλαμβάνει τη διατύπωση ενός ερωτήματος και ορίζει τον τρόπο με τον οποίο αυτό μπορεί να απαντηθεί (π.χ. με τον προσδιορισμό των τελικών σημείων προς

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
			μέτρηση).
processing aid	A substance which is added during food processing to confer particular characteristics; for example, yeast added to bread.	Τεχνολογικό βοήθημα	Μια ουσία η οποία προστίθεται κατά την διάρκεια της επεξεργασίας τροφίμων ώστε να τους προσδώσει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, για παράδειγμα οι ζυμομύκητες που προστίθεται στο ψωμί.
protected crop	Crops grown in greenhouses or cultivations grown under cover (e.g. in polytunnels).	Καλλιέργεια υπό κάλυψη	Καλλιέργειες σε θερμοκήπια ή καλλιέργειες που καλλιεργούνται υπό κάλυψη (πχ καλλιέργεια φυτών σε κλειστά σκέπαστρα).
protein	A type of molecule composed of complex strings of amino acids (protein building blocks).	Πρωτεΐνη	Είδος μορίου που αποτελείται από ένα σύμπλεγμα αλληλουχιών αμινοξέων (πρωτεϊνικές δομικές μονάδες).
proteomics	One of the family of so-called 'omics methods: an approach to the study of proteins whereby the entire complement of proteins in a given sample (of tissue, cells or a biological fluid such as blood) is analysed simultaneously.	Πρωτεομική	Από την οικογένεια των λεγόμενων «ομικών» μεθόδων: μια προσέγγιση για τη μελέτη των πρωτεϊνών σύμφωνα με την οποία το σύνολο των πρωτεϊνών σε ένα δεδομένο δείγμα (ιστό κύτταρα ή ένα βιολογικό υγρό όπως το αίμα) αναλύεται ταυτόχρονα.
QPS	The qualified presumption of safety (QPS) is a safety assessment procedure for microbes used in the food chain. QPS uses existing knowledge about the safety of specific microbes to differentiate those which are not of concern (and can be given QPS status) from those which may represent a risk and should be subject to a full safety assessment.	QPS	Το τεκμήριο αναγνωρισμένης ασφάλειας είναι μια διαδικασία αξιολόγησης της ασφάλειας για τα μικρόβια που βρίσκονται στην τροφική αλυσίδα. Η QPS χρησιμοποιεί υπάρχουσες γνώσεις σχετικά με την ασφάλεια των συγκεκριμένων μικροβίων ώστε να διαφοροποιηθούν εκείνα τα οποία δεν αποτελούν σημείο προβληματισμού (και στα οποία μπορεί να δοθεί το καθεστώς QPS) από εκείνα που μπορεί να αποτελούν κίνδυνο και θα πρέπει να υποβληθούν σε πλήρη αξιολόγηση της ασφάλειας.
QSAR	The quantitative/qualitative structure activity relationships (QSAR) are a set of methods by which the effects of different compounds are related to their molecular structures. It allows the likely adverse or beneficial effects of a particular chemical to be predicted by comparing it with others which have similar structures.	QSAR	Η ποιοτική / ποσοτική σχέση δομής – δραστηκότητας είναι ένα σύνολο μεθόδων βάσει των οποίων οι επιπτώσεις διαφόρων ενώσεων σχετίζονται με τις μοριακές τους δομές. Επιτρέπει να προβλεφθούν οι πιθανές αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις μιας συγκεκριμένης χημικής ουσίας μέσω της σύγκρισης με άλλες που έχουν παρόμοιες δομές.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
qualified presumption of safety	A safety assessment procedure for microbes used in the food chain. QPS uses existing knowledge about the safety of specific microbes to differentiate those which are not of concern (and can be given QPS status) from those which may represent a risk and should be subject to a full safety assessment.	Τεκμήριο αναγνωρισμένης ασφάλειας (QPS)	Μια διαδικασία αξιολόγησης της ασφάλειας για τα μικρόβια που βρίσκονται στην τροφική αλυσίδα. Η QPS χρησιμοποιεί υπάρχουσες γνώσεις σχετικά με την ασφάλεια των συγκεκριμένων μικροβίων ώστε να διαφοροποιηθούν εκείνα τα οποία δεν αποτελούν σημείο προβληματισμού (και στα οποία μπορεί να δοθεί το καθεστώς QPS) από εκείνα που μπορεί να αποτελούν κίνδυνο και θα πρέπει να υποβληθούν σε πλήρη αξιολόγηση της ασφάλειας.
quantitative/qualitative structure activity relationships	A set of methods by which the effects of different compounds are related to their molecular structures. It allows the likely adverse or beneficial effects of a particular chemical to be predicted by comparing it with others which have similar structures.	Ποιοτική / ποσοτική σχέση δομής – δραστηκότητας	Ένα σύνολο μεθόδων βάσει των οποίων οι επιπτώσεις διαφόρων ενώσεων σχετίζονται με μοριακές δομές τους. Επιτρέπει να προβλεφθούν οι πιθανές αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις μιας συγκεκριμένης χημικής ουσίας μέσω της σύγκρισης με άλλες που έχουν παρόμοιες δομές.
ready-to-eat food	Food intended by the producer for direct consumption without the need for cooking or other processing.	Έτοιμο προς κατανάλωση τρόφιμο	Τρόφιμα που προορίζονται από τον παραγωγό για άμεση κατανάλωση χωρίς την ανάγκη για μαγείρεμα ή άλλη επεξεργασία.
recycled plastics	New plastic goods or materials that have been made from recycled plastic waste.	Ανακυκλωμένα πλαστικά	Νέα πλαστικά προϊόντα ή υλικά που έχουν γίνει από ανακυκλωμένα πλαστικά απόβλητα.
Reference intake range (RI)	Value set for energy-yielding macronutrients. It is expressed as the proportion (%) of energy derived from that macronutrient. RIs represent ranges of intakes that are adequate for maintaining health. A calorie-containing component of food (e.g. fat, protein, carbohydrate) which is needed in significant quantities for normal growth, development and maintenance of health.	Τιμές αναφοράς (RI)	Ορισμός τιμής για μακροστοιχεία που αποδίδουν ενέργεια. Εκφράζεται ως το ποσοστό (%) της ενέργειας που προέρχεται από αυτό το μακροστοιχείο. Τα RI αντιπροσωπεύουν εύρη προσλήψεων που είναι επαρκή για τη διατήρηση της υγείας. Ένα συστατικό τροφίμου που περιέχει θερμίδες (π.χ. λίπος, πρωτεΐνες, υδατάνθρακες) το οποίο απαιτείται σε σημαντικές ποσότητες για φυσιολογική αύξηση, ανάπτυξη και διατήρηση της υγείας.
replacement, reduction and refinement (3Rs)	An internationally accepted approach to reduce the use of animals in research by, wherever possible, requiring studies to use alternative models and/or making refinements to the methods	Αντικατάσταση, Μείωση και Βελτίωση (3Rs)	Μια διεθνώς αποδεκτή προσέγγιση για τη μείωση της χρήσης των ζώων στην έρευνα, στο μέτρο του δυνατού. Απαιτεί τη διεξαγωγή μελετών με χρήση εναλλακτικών μοντέλων ή/και με ταυτόχρονες βελτιώσεις στις υπάρχουσες μεθόδους ώστε να

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	to minimise any distress when animals are used.		ελαχιστοποιηθεί η κακουχία των ζώων όταν αυτά χρησιμοποιούνται.
response addition	An approach to the risk assessment of mixtures of substances in which responses to each of the individual components are determined and added together in order to predict the response to the mixture as a whole. This approach is only valid if the individual components do not interact with each other, i.e. their effects are completely independent.	Αθροιστική απόκριση	Μια προσέγγιση για την αξιολόγηση του κινδύνου (επικινδυνότητας) μειγμάτων ουσιών στο οποίο οι αποκρίσεις σε κάθε ένα από τα μεμονωμένα συστατικά προσδιορίζονται και αθροίζονται προκειμένου να προβλεφθεί η απόκριση στο μείγμα ως σύνολο. Η προσέγγιση αυτή ισχύει μόνον εάν τα επιμέρους συστατικά δεν αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, δηλαδή τα αποτελέσματά τους είναι εντελώς ανεξάρτητα.
risk assessment	A specialised field of applied science that involves reviewing scientific data and studies in order to evaluate risks associated with certain hazards. It involves four steps: hazard identification, hazard characterisation, exposure assessment and risk characterisation.	Αξιολόγηση κινδύνου (επικινδυνότητας)	Ένας εξειδικευμένος τομέας της εφαρμοσμένης επιστήμης που περιλαμβάνει την ανασκόπηση επιστημονικών δεδομένων και μελετών με σκοπό την αξιολόγηση της επικινδυνότητας που συνδέεται με ορισμένες πηγές κινδύνου. Περιλαμβάνει τέσσερα βήματα: τον προσδιορισμό της πηγής του κινδύνου, τον χαρακτηρισμό της πηγής του κινδύνου, την αξιολόγηση της έκθεσης στον κίνδυνο και τον χαρακτηρισμό του κινδύνου.
risk characterisation	The final stage of risk assessment, in which the likelihood that a particular substance will cause harm is calculated in the light of the nature of the hazard and the extent to which people, animals, plants and/or the environment are exposed to it.	Χαρακτηρισμός κινδύνου	Το τελικό στάδιο της αξιολόγησης του κινδύνου (επικινδυνότητας), στην οποία η πιθανότητα ότι μια συγκεκριμένη ουσία θα προκαλέσει βλάβη υπολογίζεται σε συνάρτηση με τη φύση του κινδύνου και τον βαθμό στον οποίο οι άνθρωποι, τα ζώα, τα φυτά ή / και το περιβάλλον εκτίθενται σε αυτήν.
risk management	The management of risks which have been identified by risk assessment. It includes the planning, implementation and evaluation of any resulting actions taken to protect consumers, animals and the environment.	Διαχείριση του κινδύνου	Η διαχείριση των διαφορετικών αιτιών κινδύνου που έχουν εντοπιστεί μέσω αξιολόγησης του κινδύνου (επικινδυνότητας). Περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση τυχόν μέτρων που απορρέουν από την αξιολόγηση του κινδύνου (επικινδυνότητας) και λαμβάνονται για την προστασία των καταναλωτών, των ζώων και του περιβάλλοντος.
risk ranking	A method for prioritising risks according to their likelihood and severity.	Κατάταξη ως προς τον κίνδυνο	Μια μέθοδος για την ιεράρχηση αιτίων κινδύνου ανάλογα με την πιθανότητα και τη σοβαρότητα τους.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
risk-benefit analysis	A method for weighing up the likely risks (in terms of the incidence and severity) associated with exposure to a substance versus the likely benefits.	Ανάλυση κινδύνου – οφέλους	Μια μέθοδος για τη στάθμιση του πιθανού κινδύνου (από την άποψη της συχνότητας και της σοβαρότητας) που συνδέεται με την έκθεση σε μια ουσία σε σχέση με τα πιθανά οφέλη.
RNA	A type of nucleic acid found in the body, similar to DNA but single stranded. The best known function of RNA (ribonucleic acid) is transmitting instructions from DNA to the cellular machinery responsible for making proteins.	RNA	Είδος νουκλεϊκού οξέος βρίσκεται στο σώμα, παρόμοιο με το DNA αλλά μονόκλωνο. Η πιο γνωστή λειτουργία του RNA είναι να μεταδίδει οδηγίες από το DNA προς το κυτταρικό μηχανισμό υπεύθυνο για τη σύνθεση πρωτεϊνών.
RNA interference	The blocking of normal gene activities by RNA molecules. This is a natural process but can also be harnessed by biologists as a way of researching how genes work in the body.	RNA παρεμπόδιση / παρεμβολή	Το μπλοκάρισμα κανονικών δραστηριοτήτων γονιδίου με μόρια RNA. Αυτή είναι μια φυσική διαδικασία, αλλά μπορεί επίσης να αξιοποιηθεί από τους βιολόγους στην έρευνα για το πώς λειτουργούν τα γονίδια στο σώμα.
RNAi	The blocking of normal gene activities by RNA molecules. This is a natural process but can also be harnessed by biologists as a way of researching how genes work in the body.	RNAi	Η παρεμπόδιση κανονικών δραστηριοτήτων γονιδίου με μόρια RNA. Αυτή είναι μια φυσική διαδικασία, αλλά μπορεί επίσης να αξιοποιηθεί από τους βιολόγους στην έρευνα για το πώς λειτουργούν τα γονίδια στο σώμα.
safety/ uncertainty factor, also known as assessment factor	Pertaining to a substance, it is a factor used by risk assessors to derive a reference dose that is considered safe or below which an adverse effect is unlikely to occur. The value of the safety factor depends on the toxic effect, the size and type of the population to be protected and the quality of the (eco)toxicological and exposure data available.	Συντελεστής ασφάλειας/ αβεβαιότητας, γνωστός επίσης ως συντελεστής εκτίμησης	Όταν αφορά μια ουσία, είναι ένας συντελεστής που χρησιμοποιείται από τους εκτιμητές της επικινδυνότητας ώστε να οδηγηθούν σε μια δόση αναφοράς που θεωρείται ασφαλής ή κάτω από την οποία αρνητικές επιπτώσεις είναι απίθανο να υπάρξουν. Η τιμή του συντελεστή ασφάλειας εξαρτάται από την τοξική επίπτωση, το μέγεθος και το είδος του πληθυσμού που πρόκειται να προστατευθεί και από την ποιότητα των διαθέσιμων τοξικολογικών δεδομένων και δεδομένων έκθεσης.
sampling plan	A systematic way of planning the number and type of samples required for an investigation.	Πλάνο δειγματοληψίας	Ένας συστηματικός τρόπος σχεδιασμού του αριθμού και του τύπου των δειγμάτων που απαιτούνται για τη διεξαγωγή μίας έρευνας.
scientific opinion	Opinions include risk assessments on general scientific issues, evaluations of an application for the authorisation of a product, substance or claim,	Επιστημονική γνωμοδότηση	Γνωμοδοτήσεις που περιλαμβάνουν αξιολογήσεις κινδύνου (επικινδυνότητας) για γενικά επιστημονικά θέματα, αξιολογήσεις αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας ενός προϊόντος,

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	or an evaluation of a risk assessment.		ουσίας ή ενός ισχυρισμού, ή την αξιολόγηση μιας μελέτης αξιολόγησης κινδύνου (επικινδυνότητας).
scientific peer-review	Evaluation of scientific, academic, or professional work by others working in the same field.	Επιστημονική αξιολόγηση από ομοτίμους	Αξιολόγηση των επιστημονικών, ακαδημαϊκών ή επαγγελματικών εργασιών από άλλους που εργάζονται στον ίδιο τομέα.
screening method	A first step method to establish the presence of a substance in a population for the purposes of estimating risk. Food intake is combined with likely chemical concentration to create an estimate of chemical exposure.	Μέθοδος διαλογής	Μια αρχική μέθοδος για να διαπιστωθεί η παρουσία μιας ουσίας σε έναν πληθυσμό ώστε να καταστεί δυνατή η εκτίμηση της επικινδυνότητας. Η πρόσληψη τροφής, σε συνδυασμό με την συγκέντρωση μιας χημικής ουσίας σε αυτή, στοιχειοθετούν την εκτίμηση της έκθεσης σε αυτήν την χημική ουσία.
SDD	Species sensitivity distribution (SDD) is a model of the variation in sensitivity of a species to a particular source of harm (e.g. drought, pest invasion or chemical exposure).	SDD	Η κατανομή της ευαισθησίας των ειδών (SDD) είναι ένα μοντέλο της διακύμανσης της ευαισθησίας ενός είδους σε μια συγκεκριμένη επιβλαβή πηγή (π.χ. ξηρασία, η εισβολή επιβλαβών οργανισμών ή έκθεση σε χημικές ουσίες).
self-task	The process whereby, during the course of its regular work, EFSA identifies an issue worthy of further consideration.	Εσωτερική ανάθεση αντικειμένου εργασίας	Η διαδικασία με την οποία, κατά τη διάρκεια των τακτικών εργασιών της, η EFSA εντοπίζει ένα θέμα που αξίζει περαιτέρω εξέταση.
soil degradation	A change in soil quality which adversely affects its ability to nourish or support the ecosystem.	Υποβάθμιση του εδάφους	Μια αλλαγή στην ποιότητα του εδάφους η οποία επηρεάζει αρνητικά την ικανότητά της να θρέψει ή να υποστηρίξει το οικοσύστημα.
soil-less cultivation	The cultivation of plants using a nutrient solution instead of soil; also called hydroponics.	Καλλιέργεια χωρίς έδαφος	Η καλλιέργεια φυτών χρησιμοποιώντας ένα θρεπτικό διάλυμα αντί του εδάφους. Ονομάζεται επίσης υδροπονία.
species	A subdivision of the genus, a species is a group of closely related and similar-looking organisms; for example, in the case of <i>Homo sapiens</i> (humans), the second part of the name (<i>sapiens</i>) represents the species.	Είδος	Η υποδιαίρεση του γένους, ένα είδος είναι μια ομάδα οργανισμών στενά συνδεδεμένων και με παρόμοια εμφάνιση, για παράδειγμα, στην περίπτωση του <i>Homo sapiens</i> (ανθρώπους), το δεύτερο μέρος του ονόματος (<i>sapiens</i>) αντιπροσωπεύει το είδος.
species sensitivity	A model of the variation in sensitivity of a species to a particular source of harm (e.g. drought, pest	Κατανομή της	Ένα μοντέλο της διακύμανσης της ευαισθησίας ενός είδους σε μια συγκεκριμένη επιβλαβή πηγή (π.χ. ξηρασία, η εισβολή

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
distribution	invasion or chemical exposure).	ευαισθησίας των ειδών	επιβλαβών οργανισμών ή έκθεση σε χημικές ουσίες).
specific protection goals for ERA for pesticides	The specific goals of an environmental risk assessment in terms of what to protect, where to protect it, over what time period and with what degree of certainty.	Ειδικοί στόχοι προστασίας για αξιολόγηση του περιβαλλοντικού κινδύνου (ERA) για φυτοφάρμακα	Οι ειδικοί στόχοι αξιολόγησης του περιβαλλοντικού κινδύνου από την άποψη του τι να προστατευτεί, που αυτό να προστατευτεί, για ποια χρονική στιγμή και με ποιο βαθμό βεβαιότητας.
stacked GM event	The creation of a genetically modified organism (GMO) with more than one genetic modification. This can be done by (a) cross-breeding two GMOs with each having one or more pre-existing modifications (b) carrying out a second genetic modification in an existing GMO or (c) introducing multiple genes or traits at once.	Συσσώρευση συμβάντων ΓΤ	Η δημιουργία ενός γενετικά τροποποιημένου οργανισμού (ΓΤΟ), με περισσότερες από μία γενετικές τροποποιήσεις. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω (α) της διασταύρωσης δύο ΓΤΟ με καθένα εξ' αυτών να έχει μία ή περισσότερες προϋπάρχουσες τροποποιήσεις (β) της διεξαγωγής μιας δεύτερης γενετικής τροποποίησης σε έναν υπάρχον ΓΤΟ ή (γ) της εισαγωγής πολλαπλών γονιδίων ή χαρακτηριστικών ταυτόχρονα.
standard sample description for food and feed	Specifications aimed at harmonising the collection of samples from Member States for the analysis of harmful or beneficial substances in food, feed and water.	Τυποποιημένη περιγραφή δείγματος τροφίμων και ζωοτροφών	Προδιαγραφές με στόχο την εναρμόνιση της συλλογής δειγμάτων από τα Κράτη Μέλη για την ανάλυση των επιβλαβών ή ευεργετικών ουσιών στα τρόφιμα, στις ζωοτροφές και στο νερό.
statistical significance	A measure of the likelihood that a result occurred based on statistics.	Στατιστική σημαντικότητα	Ένα μέτρο της αξιοπιστίας ενός αποτελέσματος με βάση στατιστικά στοιχεία.
steps of risk assessment	A scientifically-based process consisting of four steps: hazard identification, hazard characterisation, exposure assessment and risk characterisation.	Βήματα για την αξιολόγηση του κινδύνου (επικινδυνότητας)	Μια επιστημονικά τεκμηριωμένη διαδικασία, η οποία αποτελείται από τέσσερα βήματα: προσδιορισμός της πηγής του κινδύνου, χαρακτηρισμός της πηγής του κινδύνου, την αξιολόγηση της έκθεσης στον κίνδυνο και τον χαρακτηρισμό του κινδύνου.
strain	A subtype of a microbe defined by its genetic make-up; for example, in the case of <i>Escherichia coli</i> O157, the 'O157' part of the name refers to the strain.	Στέλεχος μικροοργανισμού	Μια υποκατηγορία ενός μικροβίου που ορίζεται από τη γενετική σύνθεση του, για παράδειγμα στην περίπτωση της <i>Escherichia coli</i> O157, το «O157» αναφέρεται στο στέλεχος.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
stressor	A change in conditions, such as a drought, pest or chemical exposure, which often has negative effects on an organism or population.	Στρεσογόνος παράγοντας	Μια αλλαγή στις συνθήκες, όπως ξηρασία, επιβλαβής οργανισμός ή έκθεση σε χημικές ουσίες, η οποία έχει συχνά αρνητικές συνέπειες για έναν οργανισμό ή πληθυσμό.
structural alert	Parts of organic molecules which are believed to be responsible for adverse effects (e.g. genotoxicity) and can be used to predict the toxicity of similar compounds.	Δομική προειδοποίηση	Μέρη των οργανικών μορίων τα οποία πιστεύεται ότι είναι υπεύθυνα για δυσμενείς επιπτώσεις (π.χ. γονιδοτοξικότητα) και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πρόβλεψη της τοξικότητας παρόμοιων ενώσεων.
sub-population	An identifiable subdivision of a population; for example, infants.	Υποπληθυσμός	Μια αναγνωρίσιμη υποδιαίρεση ενός πληθυσμού, για παράδειγμα, τα βρέφη.
synergistic effect	An interaction that multiplies outcomes. The outcome in question may be beneficial or adverse.	Συnergιστικό αποτέλεσμα	Μια αλληλεπίδραση που έχει πολλαπλασιαστική επίπτωση σε ένα αποτέλεσμα. Το εν λόγω αποτέλεσμα μπορεί να είναι ευεργετικό ή δυσμενές.
systemic pesticide	A pesticide which is distributed throughout the target organism (e.g. insect, rodent or weed) without losing efficacy.	Συστημικό φυτοφάρμακο	Ένα φυτοφάρμακο το οποίο διαχέεται σε όλο τον οργανισμό-στόχο (π.χ. έντομο, τρωκτικό ή ζιζάνιο) χωρίς να χάσει την αποτελεσματικότητά του.
t_{1/2}	The time required for 50% of a substance present in an individual, population or ecosystem to break down or be eliminated naturally. The half-life, or t _{1/2} , is often used to describe the disappearance of potentially harmful substances such as chemical toxins.	t_{1/2}	Ο χρόνος που απαιτείται για το 50% μιας ουσίας που εμφανίζεται σε ένα άτομο, πληθυσμό ή οικοσύστημα να διασπαστεί ή να εξαλειφθεί φυσικά. Συχνά χρησιμοποιείται για να περιγράψει την εξαφάνιση δυνητικά επιβλαβών ουσιών, όπως χημικές τοξίνες.
Target population	Section of the healthy population defined by a specified age range and gender. Because of their particular physiological status, pregnant and lactating women are specific target populations.	Πληθυσμός-στόχος	Τμήμα του υγιούς πληθυσμού που ορίζεται από καθορισμένο ηλικιακό εύρος και φύλο. Λόγω της ιδιαίτερης φυσιολογικής τους κατάστασης, οι έγκυες και οι θηλάζουσες γυναίκες είναι συγκεκριμένοι πληθυσμοί-στόχοι.
TDI	The tolerable daily intake (TDI) is an estimate of the amount of a substance in food or drinking water which is not added deliberately (e.g. contaminants) and which can be consumed over a	TDI	Η ανεκτή ημερήσια πρόσληψη (TDI) είναι μια εκτίμηση της ποσότητας μιας ουσίας σε τρόφιμα ή πόσιμο νερό που δεν έχει προστεθεί σκόπιμα (π.χ. επιμολυντές) και η οποία μπορεί να καταναλωθεί καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του χωρίς να

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	lifetime without presenting an appreciable risk to health.		παρουσιάζει σημαντικό κίνδυνο για την υγεία.
threshold	A dose or exposure below which adverse effects are not detected.	Όριο	Μια δόση ή ένα επίπεδο έκθεσης κάτω από το οποίο δεν εντοπίζονται αρνητικές επιπτώσεις.
threshold of toxicological concern (TTC)	A screening tool that provides conservative exposure limits in the absence of sufficient chemical-specific toxicological data. It is a science-based approach for prioritising chemicals with low-level exposures that require more data over those that can be presumed to present no appreciable human health risk.	Όριο τοξικολογικής ανησυχίας (ΤΤC)	Ένα πρακτικό εργαλείο που παρέχει συντηρητικά, κατ' αρχήν όρια επιπέδου έκθεσης ελλείψει επαρκών εξειδικευμένων τοξικολογικών δεδομένων για τη χημική ουσία. Πρόκειται για μια σημαντική επιστημονική προσέγγιση για την ιεράρχηση εκείνων των χημικών ουσιών με εκθέσεις χαμηλού επιπέδου που απαιτούν περισσότερα δεδομένα σε σχέση με αυτές που θεωρούνται ότι δεν παρουσιάζουν σημαντικό κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου.
tiered approach	A way of organising toxicology assessments to maximise efficiency and minimise the use of animals. It involves a hierarchy (tiers) of tests, starting with those that use existing information or simple biological methods before moving onto tests using cells and eventually live animals only as necessary.	Βαθμιδωτή προσέγγιση	Ένας τρόπος οργάνωσης των τοξικολογικών αξιολογήσεων για τη μεγιστοποίηση της απόδοσης και την ελαχιστοποίηση της χρήσης ζώων. Περιλαμβάνει μια ιεραρχία (βαθμίδες) δοκιμών, αρχίζοντας από εκείνες που χρησιμοποιούν τις υπάρχουσες πληροφορίες ή απλές βιολογικές μεθόδους πριν από τη μετάβαση σε δοκιμές με τη χρήση κυττάρων και τελικά τη χρήση ζώντων ζώων μόνο όταν είναι απαραίτητο.
tolerable daily intake	An estimate of the amount of a substance in food or drinking water which is not added deliberately (e.g. contaminants) and which can be consumed over a lifetime without presenting an appreciable risk to health.	Ανεκτή Ημερήσια Πρόσληψη	Η εκτίμηση της ποσότητας μιας ουσίας σε τρόφιμα ή πόσιμο νερό που δεν έχει προστεθεί σκόπιμα (π.χ. επιμολυντές) και η οποία μπορεί να καταναλωθεί καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του χωρίς να παρουσιάζει σημαντικό κίνδυνο για την υγεία.
tolerable upper intake level	The maximum intake of substances in food, such as nutrients or contaminants, that can be consumed daily over a lifetime without adverse health effects.	Ανώτατα ανεκτά όρια πρόσληψης	Η μέγιστη πρόσληψη ουσιών μέσω των τροφίμων, όπως θρεπτικών ουσιών και αλλά και επιμολυντών, που μπορούν να καταναλωθούν καθημερινά στη διάρκεια της ζωής χωρίς δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία.
tolerable weekly intake	The maximum intake of substances in food, such as nutrients or contaminants, that can be consumed weekly over a lifetime without risking adverse	Ανεκτή Εβδομαδιαία Πρόσληψη	Η μέγιστη πρόσληψη ουσιών μέσω των τροφίμων, όπως θρεπτικών ουσιών ή επιμολυντών, που μπορούν να καταναλωθούν εβδομαδιαία στη διάρκεια της ζωής χωρίς τον

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	health effects.		κίνδυνο δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία.
total diet study	A study designed to estimate the likely consumption of harmful or beneficial substances in the diet. When undertaking such a study, commonly-consumed foods are purchased from shops in a particular country before being analysed.	Μελέτη συνολικής διατροφής	Μια μελέτη που σχεδιάστηκε για να εκτιμηθεί η πιθανή κατανάλωση επιβλαβών ή ευεργετικών ουσιών μέσω της διατροφής. Όταν διεξάγεται μια τέτοια μελέτη, συνήθη καταναλισκόμενα τρόφιμα αγοράζονται από καταστήματα σε μία συγκεκριμένη χώρα πριν να αναλυθούν.
toxicity	The potential of a substance to cause harm to a living organism.	Τοξικότητα	Η δυνατότητα μιας ουσίας να προκαλέσει βλάβη σε ένα ζωντανό οργανισμό.
toxicodynamics	The process of interaction of chemical substances with the body and the subsequent reactions leading to adverse effects.	Τοξικοδυναμική	Η διαδικασία αλληλεπίδρασης των χημικών ουσιών με το σώμα και οι επακόλουθες αντιδράσεις που οδηγούν σε δυσμενείς επιπτώσεις.
toxicokinetics	The study of the processes by which potentially toxic substances are handled in the body. This involves an understanding of the absorption, distribution, metabolism and excretion of such substances.	Τοξικοκινητική	Η μελέτη των διαδικασιών με τις οποίες το σώμα επεξεργάζεται δυνητικά τοξικές ουσίες. Αυτό περιλαμβάνει την κατανόηση της απορρόφησης, της κατανομής, του μεταβολισμού και της απέκκρισης των εν λόγω ουσιών.
toxicological profile	A summary of the toxic effects of a particular substance, including the levels of exposure at which these effects occur.	Τοξικολογικό προφίλ	Μια σύνοψη των τοξικών επιδράσεων μιας συγκεκριμένης ουσίας, συμπεριλαμβανομένων των επιπέδων έκθεσης στις οποίες συμβαίνουν τα αποτελέσματα αυτά.
toxicological reference value	A value defining the level of a particular substance to which people can safely be exposed over a specified period; for example, the acceptable daily intake (ADI).	Τοξικολογική Τιμή Αναφοράς	Μια τιμή που καθορίζει το επίπεδο μιας συγκεκριμένης ουσίας στην οποία οι άνθρωποι μπορούν με ασφάλεια να εκτίθενται για ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα, για παράδειγμα, η αποδεκτή ημερήσια πρόσληψη (ADI).
traceability	The ability to track the journey of a foodstuff or ingredient through all stages of production, processing and distribution.	Ιχνηλασιμότητα	Η δυνατότητα να παρακολουθείται η διαδρομή ενός τροφίμου ή ενός συστατικού κατά μήκος όλων των σταδίων παραγωγής, μεταποίησης και διανομής.
traditional food	Traditional food is a subset of novel food. The term relates to food traditionally consumed in countries	Παραδοσιακά τρόφιμα	Το παραδοσιακό τρόφιμο είναι ένα υποσύνολο νέων τροφίμων. Ο όρος αφορά τα τρόφιμα που καταναλώνονται παραδοσιακά

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	outside the EU. It includes foods made from plants, microorganisms, fungi, algae and animals (e.g. chia seeds, baobab fruit, insects, water chestnuts).		σε χώρες εκτός της ΕΕ. Περιλαμβάνει τροφές που παράγονται από φυτά, μικροοργανισμούς, μύκητες, φύκια και ζώα (π.χ. σπόροι chia, φρούτα μπαομπάμπ, έντομα, νερό κάστανα).
transcriptomics	One of the family of so-called 'omics methods: an approach to the study of gene expression whereby thousands of RNA molecules in a given sample (of tissue or cells) are analysed simultaneously.	Μεταγραφομική	Μία από την οικογένεια των λεγόμενων «ομικών» μεθόδων: μια προσέγγιση για τη μελέτη της γονιδιακής έκφρασης όπου χιλιάδες μόρια RNA σε ένα δεδομένο δείγμα (ιστού ή των κυττάρων) αναλύονται ταυτόχρονα.
transformation product	A molecule formed from a particular compound (e.g. a pesticide) as a result of metabolism, chemical reactions or environmental processes.	Προϊόν (παράγωγο) μετασχηματισμού	Ένα μόριο που σχηματίζεται από μία συγκεκριμένη χημική ουσία (π.χ. ένα φυτοφάρμακο) ως αποτέλεσμα του μεταβολισμού, χημικών αντιδράσεων ή περιβαλλοντικών διεργασιών.
transmissible	Capable of being passed between individuals in the same species, as well as between different species (e.g. from animals to humans).	Μεταδοτικό	Κάτι που μπορεί να μεταδίδεται μεταξύ ατόμων του ίδιου είδους, όπως επίσης και μεταξύ διαφορετικών ειδών (π.χ., από τα ζώα στον άνθρωπο).
TTC	The threshold of toxicological concern (TTC) is a screening tool that provides conservative exposure limits in the absence of sufficient chemical-specific toxicological data. It is a science-based approach for prioritising chemicals with low-level exposures that require more data over those that can be presumed to present no appreciable human health risk.	TTC	Το όριο τοξικολογικής ανησυχίας (TTC) είναι ένα πρακτικό εργαλείο που παρέχει συντηρητικά, κατ' αρχήν όρια επιπέδου έκθεσης ελλείψει επαρκών εξειδικευμένων τοξικολογικών δεδομένων για τη χημική ουσία. Πρόκειται για μια σημαντική επιστημονική προσέγγιση για την ιεράρχηση εκείνων των χημικών ουσιών με εκθέσεις χαμηλού επιπέδου που απαιτούν περισσότερα δεδομένα σε σχέση με αυτές που θεωρούνται ότι δεν παρουσιάζουν σημαντικό κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου.
TWI	The tolerable weekly intake (TWI) is the maximum intake of substances in food, such as nutrients or contaminants, that can be consumed weekly over a lifetime without risking adverse health effects.	TWI	Η ανεκτή Εβδομαδιαία Πρόσληψη (TWI) είναι η μέγιστη πρόσληψη ουσιών μέσω των τροφίμων, όπως θρεπτικών ουσιών ή επιμολυντών, που μπορούν να καταναλωθούν εβδομαδιαία στη διάρκεια μιας ζωής χωρίς τον κίνδυνο δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία.
uncertainty	A lack of full knowledge about a situation in, for example, risk assessment. Uncertainty can be	Αβεβαιότητα	Η έλλειψη πλήρους γνώσης για μια κατάσταση, για παράδειγμα, κατά την αξιολόγηση του κινδύνου

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
	reduced by carrying out more research.		(επικινδυνότητας). Η αβεβαιότητα μπορεί να μειωθεί με τη διεξαγωγή περαιτέρω έρευνας.
uncertainty analysis	A method of identifying the sources of uncertainty in a risk assessment calculation and estimating their size and direction so that errors can be taken into account.	Ανάλυση αβεβαιότητας	Μια μέθοδος εντοπισμού των πηγών αβεβαιότητας σε έναν υπολογισμό αξιολόγησης του κινδύνου (επικινδυνότητας) και η εκτίμηση του μεγέθους και της κατεύθυνση τους, έτσι ώστε τα σφάλματα να ληφθούν υπόψη.
upper bound estimate	A way of estimating exposure to a particular compound from analytical data by assigning the lowest value which can be detected (or quantitated) to all samples with levels below this value. For a toxic chemical this gives the most pessimistic estimate of exposure (i.e. the real level of exposure will always be below the upper bound estimate).	Εκτίμηση ανωτέρου ορίου	Ένας τρόπος εκτίμησης της έκθεσης σε μια συγκεκριμένη ουσία από αναλυτικά δεδομένα αντιστοιχίζοντας τη χαμηλότερη τιμή που μπορεί να ανιχνευθεί (ή να ποσοτικοποιηθεί) σε όλα τα δείγματα με επίπεδα κάτω από αυτή την τιμή. Για μια τοξική χημική ουσία αυτό δίνει την πιο απαισιόδοξη εκτίμηση της έκθεσης (δηλαδή το πραγματικό επίπεδο έκθεσης θα είναι πάντα κάτω από το ανώτερο όριο εκτίμησης).
variability	Natural variations observed between members of a population, or observed over time or in different geographical locations; for example, individual variations in susceptibility to a particular toxic chemical.	Μεταβλητότητα	Φυσικές διακυμάνσεις που παρατηρούνται μεταξύ των μελών ενός πληθυσμού, ή παρατηρούνται με την πάροδο του χρόνου ή σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές, για παράδειγμα, παραλλαγές μεταξύ ατόμων στην ευαισθησία σε ένα συγκεκριμένο τοξικό χημικό.
vector	A carrier of a disease-causing agent from an infected individual to a non-infected individual or its food or environment; for example, mosquitoes carrying malaria parasites.	Διαβιβαστής	Ένας φορέας ενός παθογόνου παράγοντα από ένα μολυσμένο άτομο σε ένα μη μολυσμένο άτομο ή στην τροφή ή το περιβάλλον του, για παράδειγμα, τα κουνούπια που μεταφέρουν παράσιτα της ελονοσίας.
virulence	The degree or ability of a disease-causing organism (e.g. a bacterium, virus or parasite) to cause disease.	Λοιμογόνος δύναμη	Ο βαθμός ή η ικανότητα ενός νοσογόνου οργανισμού (π.χ. ένα βακτήριο, ιός ή παράσιτο) να προκαλέσει ασθένεια.
vitamin	Dietary substance needed in very small amounts to support normal growth and maintenance of health in humans and animals. Most vitamins are 'essential' as they are not made within the body.	Βιταμίνη	Ουσία στη διατροφή που απαιτείται σε πολύ μικρές ποσότητες για να υποστηρίξει τη φυσιολογική ανάπτυξη και διατήρηση της υγείας σε ανθρώπους και ζώα. Οι περισσότερες βιταμίνες είναι «απαραίτητες», δεδομένου ότι δεν παράγονται μέσα στο σώμα.

Term	Definition	Όρος	Ορισμός
vulnerable group	Group of people needing specific consideration when assessing the nutritional needs or health effects of substances; for example, pregnant women, infants and people exposed to higher doses of substances through their environment.	Ευπαθής (πληθυσμιακή) ομάδα	Ομάδα ανθρώπων που χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή κατά την αξιολόγηση των επιπτώσεων ουσιών στην υγεία, για παράδειγμα οι έγκυες γυναίκες, τα βρέφη και τα άτομα εκτίθενται σε υψηλότερες δόσεις ουσιών μέσω του περιβάλλοντός τους.
weight of evidence	A process in which all of the evidence relating to a decision is evaluated based on its strength and quality.	Βαρύτητα αποδεικτικών στοιχείων	Μια διαδικασία κατά την οποία το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με μια απόφαση αξιολογείται με βάση την ισχύ και την ποιότητά τους.
whole genome sequencing	Visualisation of the entire genetic makeup of a particular organism.	Αλληλούχιση ολικού γονιδιώματος	Απεικόνιση του συνόλου της γενετικής σύστασης ενός συγκεκριμένου οργανισμού.
zoonotic	A term given to diseases and infections that can be transmitted between animals and humans.	Ζωονοσογόνος	Ένας όρος που δίνεται στις ασθένειες και λοιμώξεις που μπορούν να μεταδοθούν μεταξύ ζώων και ανθρώπων.